İŞKUR

2015

ÇANKIRI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANKIRI ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

HAZIRLAYANLAR

KUTAY ÇİFTCİ
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

YÜKSEL KOÇAK
İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

MELİH BENER KALIPCI

İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

SUNUŞ

Dünyamızın en önemli problemlerinden biri hiç kuşkusuz işsizlik ve istihdam sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda toplumun sosyo-psikolojik yapısını en çok etkileyen unsurdur. Bu nedenle dünya ülkelerinde istihdam artırıcı yatırım ve politikalara özel önem verilmektedir. İşsizliğin, ülkemiz açısından en önemli sebeplerinin başında mesleksizlik gelmektedir. Ülkemizde istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber niteliğindedir.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Vahdettin ÖZCAN

Çankırı Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı (Nisan –Mayıs) aylarında, Türkiye genelinde, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine, kurum personelimiz tarafında, işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. İlimizde bu kapsamda 252 işyeri tespit edilmiş ve 219 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan rapor 2015 yılı I. dönem "Çankırı İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Çankırı İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Alim ÇAYCI

İl Müdürü

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 10
TABLO 2: KAYITLI İŞSİZLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2013-2014*) 14
TABLO 3: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2013-2014*) 16
TABLO 4: İŞE YERLEŞTİRMELERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI (2013-2014*) 18
TABLO 5: KURS VE KURSİYER GÖSTERGELERİ (2014*) 19
TABLO 6: YILLAR İTİBARİ İLE İŞSİLİK ÖDENEĞİNE BAŞVURAN VE HAK EDEN SAYISI (2014*) 19
TABLO 7: İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAK EDENLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2014*) . 20
TABLO 8: SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYISI DAĞILIMI (2014*) 23
TABLO 9: ÇANKIRIDA ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI (2014*) 25
TABLO 10: ÇALIŞANLARIN MESLEK GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI(2014*) 28
TABLO 11: ÇALIŞAN SAYISI EN FAZLA OLAN MESLEKLER (2014*) 29
TABLO 12: İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİ ORANLARI (2014*) 30
TABLO 13: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİ VE ÇALIŞANLAR (2014*) 31
TABLO 14: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNDE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER (2014*) 32
TABLO 15: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNDE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER (2014*) 33
TABLO 16: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNDE CİNSİYETE GÖRE EN FAZLA ÇALIŞILAN MESLEKLER (2014*) 34
TABLO 17: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL VE ÇALIŞAN OLARAK DAĞILIMI (2014*) 35
TABLO 18: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNDE CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞAN SAYISI EN FAZLA OLAN MESLEKLER..... 35
TABLO 19: SEKTÖRLERE GÖRE İŞKUR'DAN FAYDALANILAN HİZMETLERİN DAĞILIMI 39
TABLO 20: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMLARI..... 41
TABLO 21: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN DAĞILIMLARI..... 43
TABLO 22: AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 44
TABLO 23: AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI 45
TABLO 24: AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUPLARINA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 46
TABLO 25: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI 47
TABLO 26: AÇIK İŞLERİN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI 48
TABLO 27: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARI 49
TABLO 28: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARI..... 50
TABLO 29: EN ÇOK AÇIK İŞ OLAN MESLEKLERİN ARANMA KANALLARI 51
TABLO 30: YAŞ GRUPLARINA GÖRE İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERİNİ ARAMA KANALLARI..... 51
TABLO 31: ARAMA KANALINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ 52
TABLO 32: İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI..... 52
Tablo 33: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 53
TABLO 34: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 54
TABLO 35 :İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNDE AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALINA GÖRE CİNSİYET DAĞILIMI 54
Tablo 36: : İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİNİN AÇIK İŞLERDE ARAMA KANALINA GÖRE CİNSİYET AYRIMLI DAĞILIMI 55
TABLO 37: AÇIK İŞLERDE CİNSİYETE GÖRE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYİ 59
TABLO 38: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİ 60
TABLO 39: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİ (2014*)..... 60
TABLO 40: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYLERİNİN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI (2013*) .. 61
TABLO 41: ASGARİ EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ (2013-2014*) 61
TABLO 42: SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ (2014*)..... 62
TABLO 43: İŞYERİ YAŞINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ (2014*)..... 62
TABLO 44: MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞLERİN ARANMA SÜRESİ (2013-2014*) 63
TABLO 45: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI (2014*)..... 64

TABLO 46: MESLEK GRUPLARINA GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME VE AÇIK İŞ SAYISI (2014*) 65
TABLO 47: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER (2014*) 67
TABLO 48: MESLEKLER BAZINDA TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ 72
Tablo 49: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANMA DURUMUNA GÖRE ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU ……73
TABLO 50: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL BAZDA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 74
TABLO 51: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL BAZDA ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU. 76
TABLO 52: : PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 77
TABLO 53: İŞYERLERİNİN ÇALIŞMA BİÇİMİNE GÖRE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI 79
TABLO 54: SEKTÖRLER İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİMİ VE ORANLARI
80
TABLO 55: MESLEK GRUPLARI İTİBARİYLE NET İSTİHDAM DEĞİŞİM ORANLARI……81
TABLO 56: NET İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI BEKLENEN İLK 10 MESLEK……82
TABLO 57: ÖZELLİKLERİNE GÖRE İŞYERLERİNİN NET ARTIŞ BEKLEDİĞİ MESLEKLER……83
TABLO 58: SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ……84
TABLO 59: İŞYERİ ÖZELLİKLERİNE GÖRE İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ……85

GRAFİKLER

GRAFİK 1: İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 11
GRAFİK 2: KAYITLI İŞSİZLERİN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI..... 13
GRAFİK 3: YILLARA GÖRE AÇIK İŞ 15
GRAFİK 4: YILLAR İTİBARİ İLE CİNSİYETE GÖRE İŞE YERLEŞTİRME..... 17
GRAFİK 5: SEKTÖRLERE GÖRE ORTALAMA ÇALIŞAN SAYILARI 26
GRAFİK 6: İŞYERLERİNİN YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI 27
GRAFİK 7: MESLEK GRUBU VE CİNSİYETE GÖRE ÇALIŞANLAR 29
GRAFİK 8: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANAN İŞYERİ SAYISI ORANLARI (2015*) 36
GRAFİK 9: İŞKUR HİZMETİNDEN FAYDALANAN İŞYERLERİNİN YAŞLARINA GÖRE DAĞILIMI (2015*) 37
GRAFİK 10: İŞKUR HİZMETLERİNDEN FAYDALANMA SÜRELERİNİN DAĞILIMI 38
GRAFİK 11: AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİ..... 40
GRAFİK 12: CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞLERİN DAĞILIMLARI..... 42
GRAFİK 13: AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖRLERE VE YAŞ GRUBUNA GÖRE DAĞILIMI 44
GRAFİK 14: AÇIK İŞLERİN ARANMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI (2015*) 49
GRAFİK 15: AÇIK İŞLERDE TALEP EDİLEN EĞİTİM DÜZEYİ (2015*)..... 58
GRAFİK 16: İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME DURUMU 64
GRAFİK 17: MESLEK GRUPLARINA GÖRE TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME VE AÇIK İŞ ORANI 66
GRAFİK 18: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ..... 68
GRAFİK 19: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ..... 69
GRAFİK 20: TEMİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENLERİ..... 70
GRAFİK 21: VARDİYALI ÇALIŞMA YAPILAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ 75
GRAFİK 22: İHRACAT YAPAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ 77
Grafik 23: PART-TİME ÇALIŞANI OLAN İŞYERLERİNİN ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKME NEDENLERİ.....78

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

GİRİŞ

Çankırı ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Çankırı ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Çankırı işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR 82** olarak sınıflandırılan iller Kastamonu Sinop ve Çankırı'dır.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Çankırı ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Çankırı iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Çankırı ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

YILLAR	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	**48,4**	**45,9**	**7,7**
2009	**50,3**	**45,5**	**9,5**
2010	**51,3**	**46,6**	**9,1**
2011	**53,7**	**50,3**	**6,3**
2012	**49,7**	**46,2**	**6**
2013	**45,5**	**42,4**	**6,8**

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

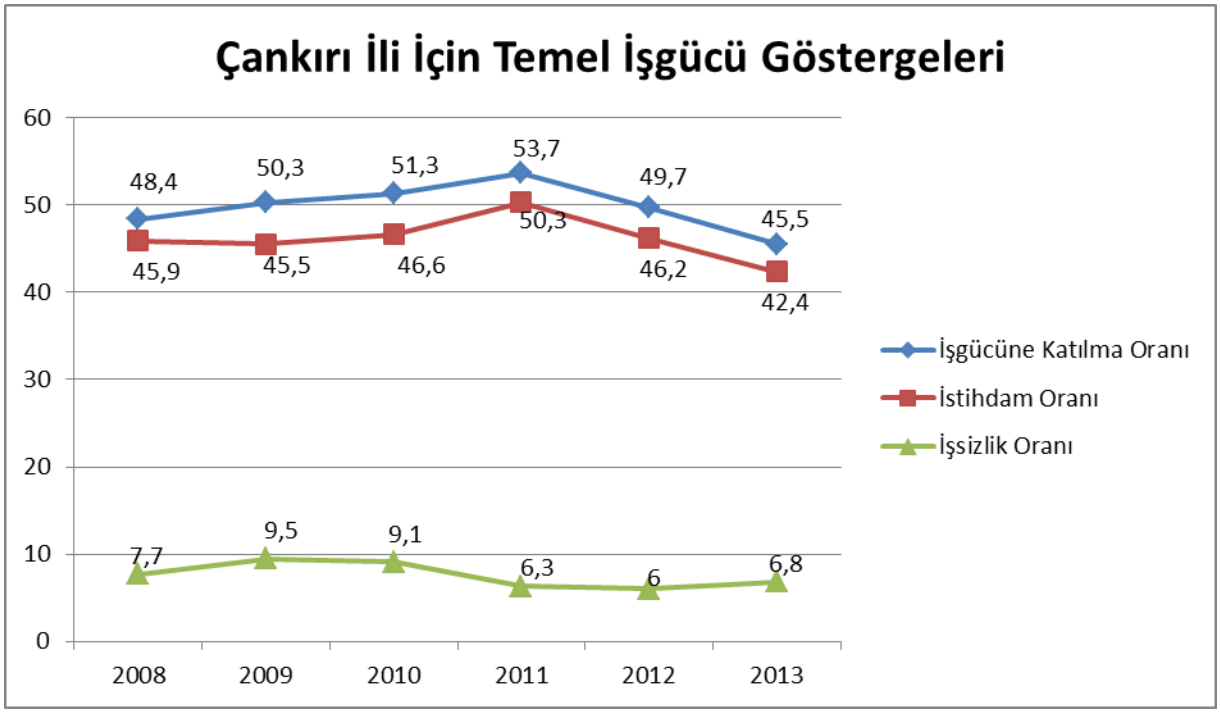

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2011 yılına kadar artış göstermiş olup, 2012-2013 yılları arasında sert bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009-2010 yıllarında yatay bir seyir izlerken, 2011 sonrasındaki yıllarda sürekli olarak düşüş eğilimi göstermektedir. Söz konusu oran 2011-2012 ve 2013 dönemlerinde 4' er puanlık bir azalışla en sert düşüşü göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıla göre azalış gösterse de genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Çankırı ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Çankırı ili işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları

Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Çankırı ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Çankırı ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

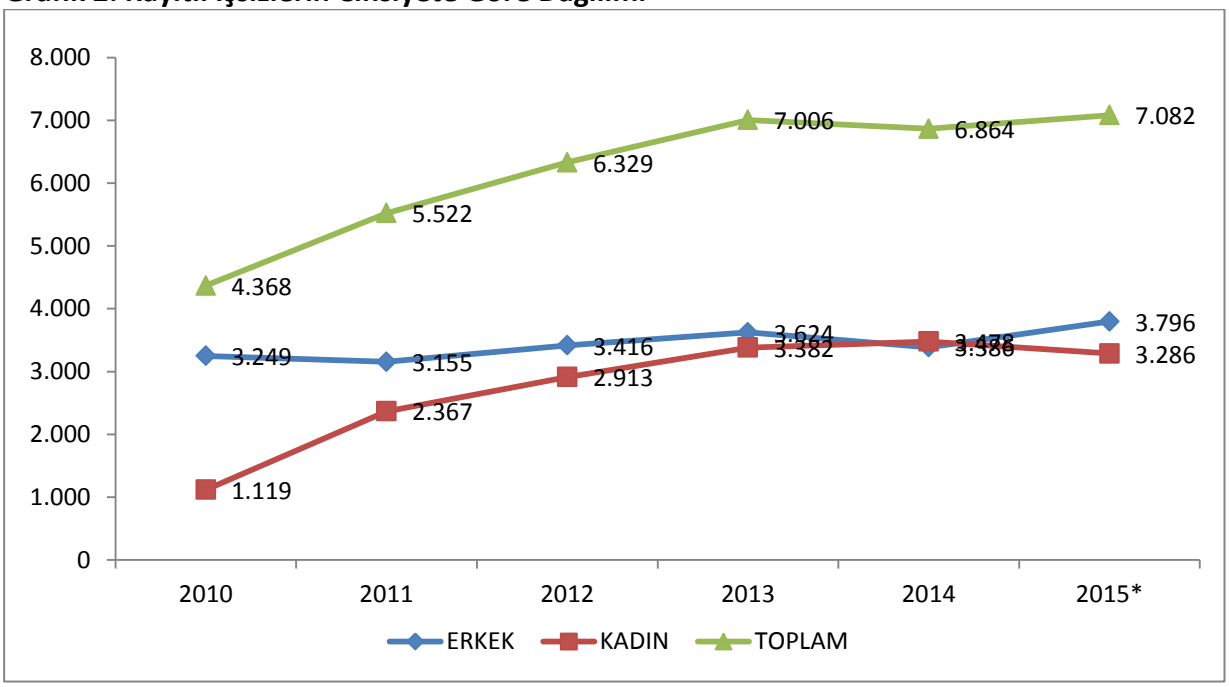

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Çankırı ilinde 4 bin 368 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı iki kattan fazla artarak 7 bin 082'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında istikrarlı bir seyir gözlemlenirken 2014 yılında bir düşüş yaşanmış, 2015 itibariyle artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında bin 119 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık üç kat artarak 3 bin 286 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri,

bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır.2014-2015 arası az da olsa bir düşüş olmakla beraber son 5 yılda yerel düzeyde kadınların işkur'a kayıt sayılarında artış gözlemlenmektedir Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2150
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	641
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	288
BÜRO MEMURU (GENEL)	193
SATIŞ DANIŞMANI	165
ÖN MUHASEBECİ	116
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	113
SEKRETER	98
REYON GÖREVLİSİ	97
BULAŞIKÇI (STEVARD)	92
MAKİNECİ (DİKİŞ)	86
DİĞER MESLEKLER	2957
TOPLAM	7082

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 7082'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında yangın ilk müdahale işçisi, büro memuru, satış danışmanı, ön muhsebeci, plastik mamuller montaj işçisi ,sekreter, reyon görevlisi, bulaşıkçı(stevard), makineci(dikiş) ve Diğer mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Tabloda yer alan nitelik gerektirmeyen mesleklerin daha çok temizlik şirketlerinde ve fabrikaların vasıf gerekmeyen departmanlarında icra edildiği ve en çok bu sektörde iş arayan ve işveren bulunduğundan kayıtlı işsizler nitelik gerektirmeyen meslekler yönünde ağırlık kazanmıştır.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 425 kişi olan açık iş sayısı 2012 yılına kadar katlanarak artmış ve 2012 yılından itibaren 2015 yılına kadar azalarak devam etmiştir. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 3 bin 236 olarak gerçekleşmiş. Firmaların 2012 yılı da dahil olmak üzere gerçekçi açık iş taleplerinde bulunmaması sayıyı artırmıştır.2015 yılı açık iş talepleri devam etmekte olupbu sayının yılı sonu itibariyle 6 bin küsür olması beklenmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

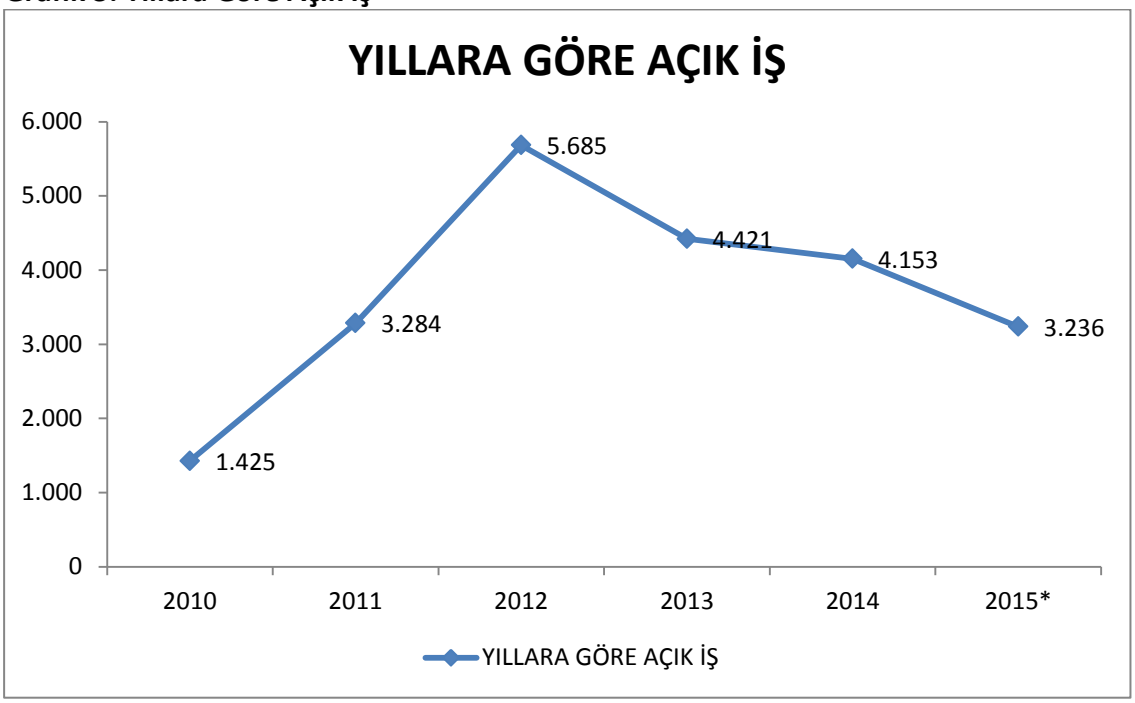

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci ve ikinci sırayı Piliç kesim ve işleme elamanı, ,Beden İşçisi (Genel) almış, bu meslekleri sırasıyla Çorap örme makinası operatörü , Elektrikçi(genel),Makineci(Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Gaz altı kaynakçısı, Satış Danışmanı, Marangoz, Ön Muhasebeci, Aşçı ve Diğer Meslekler izlemiştir. Çankırı ilinde Aytaç üretim tesislerinin olmasından kaynaklı olarak ilk sırada Piliç kesim ve işleme elemanı talebini görmekteyiz.

Tablo 2: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEK	Açık İş
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	200
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	52
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	50
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	11
MAKİNECİ (DİKİŞ)	10
GARSON (SERVİS ELEMANI)	8
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7
SATIŞ DANIŞMANI	7
MARANGOZ	6
ÖN MUHASEBECİ	4
AŞÇI	4
DİĞER MESLEKLER	63
TOPLAM	422

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında bin 111 olan işe yerleştirme sayısı üç kattan fazla artarak 2012 yılında 3 bin 769'a çıkmıştır. 2014 yılında ise büyük bir düşüş'le bin 876'a düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2013 yılında 2 bin 302 iken, 2014 yılında 16 olarak gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı bin 527 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

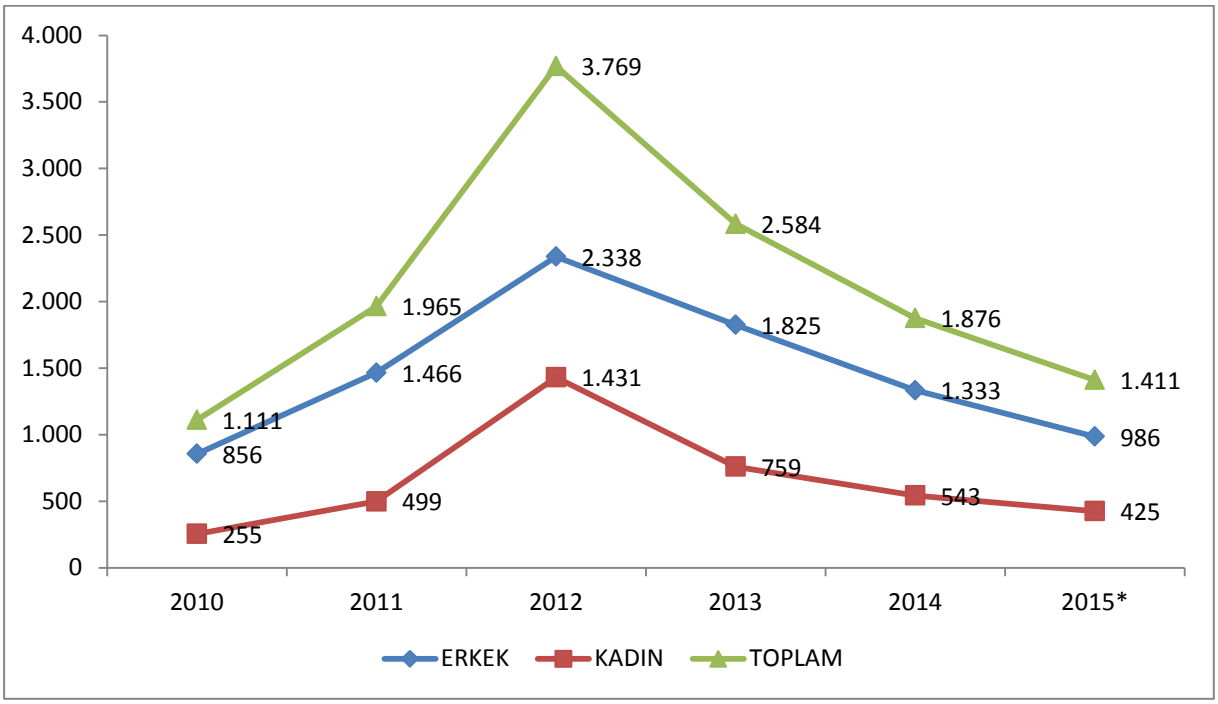

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Plastik mamulleri montaj işçisi meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Beden İşcisi (Temizlik), Paketleme İşçisi (el ile), Çorap örme makinesi Operatörü, Satış Danışmanı, Piliç kesim ve işleme elemanı, Proses İşçisi, Garson (servis Elemanı), Reyon Görevlisi ,Makineci(Dikiş),Diğer Meslekler takip etmektedir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 3: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	582
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	263
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	121
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	86
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	80
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	55
MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	46
KASİYER	21
LASTİK ÜRETİM TEKNİSYENİ	20
SATIŞ DANIŞMANI	16
REYON GÖREVLİSİ	13
DİĞER MESLEKLER	108
Genel Toplam	1411

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 103 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 797 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda bin 376 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 83 İEP düzenlenmiş olup 225 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 18 adet kurs düzenlenmiş olup 507 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 4:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

YILLAR	AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARI								TOPLUM YARARINA PROGRAMLAR	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Program Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015*	18	507	83	225	2	65	103	797	40	1.376
2014	15	439	97	141	0	0	112	580	89	1.839
2013	7	204	137	259	0	0	144	463	70	1.619
2012	19	735	44	75	4	90	67	900	69	1.458
2011	18	416	7	12	3	68	28	496	34	480
2010	31	617	0	0	0	0	31	617	30	286

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Çankırı ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 996 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 387'si işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile değişiklik göstermiştir.

Tablo 5: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

YILLAR	İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAKEDEN SAYISI
2015*	387
2014	811
2013	1.351
2012	632
2011	745
2010	404

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizlik sigortası ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

MESLEKLER	İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLER
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	126
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	27
MAKİNECİ (DİKİŞ)	10
YANGIN İLK MÜDAHALE İŞÇİSİ	9
DİĞER ORMAN İŞÇİLERİ	8
SATIŞ DANIŞMANI	7
AŞÇI	6
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	6
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	6
ÖN MUHASEBECİ	5
DİĞER MESLEKLER	174
Genel Toplam	387

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş

istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Çankırı ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Çankırı ilinde 219 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 8438 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Çankırı ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 219 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 14 'ünde işyeri bulunmaktadır. Su Temini; Kanalizasyon, Elektrik ve Bilgi - İletişim Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

SEKTÖRLER	10+ İŞYERLERİ
Madencilik ve taş ocakçılığı	6
İmalat	49
İnşaat	37
Toptan ve perakende ticaret	73
Ulaştırma ve depolama	14
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8
Eğitim	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Diğer hizmet faaliyetleri	3
GENEL TOPLAM	219

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile imalat ve inşaat sektörleri takip

etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 70 küsürünü oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Çankırı ilinin Türkiye geneli ile aynı özellikte olduğu görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Çankırı'da ikinci sıradadır.

Çankırı ilinde en az işyeri Gayrimenkul Faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Çankırı ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Çankırı ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 8 bin 438 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 73'ü erkek, yüzde 27'si kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Çankırı'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür.

Çankırı ilinde en fazla çalışanın bulunduğu Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Kadınların Çankırı'da çalışanlar içerisindeki oranının düşük olmasının bir diğer nedeni de Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Bu iki sektörde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Çankırı'da ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 5,5'in biraz üzerindedir ve Eğitim sektöründe kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından daha fazladır.

Türkiye genelinde Eğitim ile Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazla iken Çankırı'da eğitim sektöründe çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha fazladır.

Çankırı'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Çankırı'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
SEKTÖRLER	Kadın	Erkek	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	12	220	232
İmalat	1600	3093	4693
İnşaat	26	655	682
Toptan ve perakende ticaret	198	994	1192
Ulaştırma ve depolama	21	224	245
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32	190	222
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	3	6
Gayrimenkul faaliyetleri	0	9	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	35	43
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	185	392	577
Eğitim	88	84	172
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	131	165	296
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	39	39
Diğer hizmet faaliyetleri	8	22	30
GENEL TOPLAM	2313	6125	8438

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İnşaat sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 70'den fazlası bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 75'inden fazlası bu sektörlerde iken çalışanlarda 5 puanlık bir düşüş söz konusudur. Erkeklerde en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken kadınlarda en fazla imalat daha sonra sırası ile toptan ve perakende ticaret ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerindedir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe Çankırı'da kadınların çalışanlar içerisindeki oranı Türkiye genelindeki oranın oldukça üzerindeyken Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe ise çalışan yoktur.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

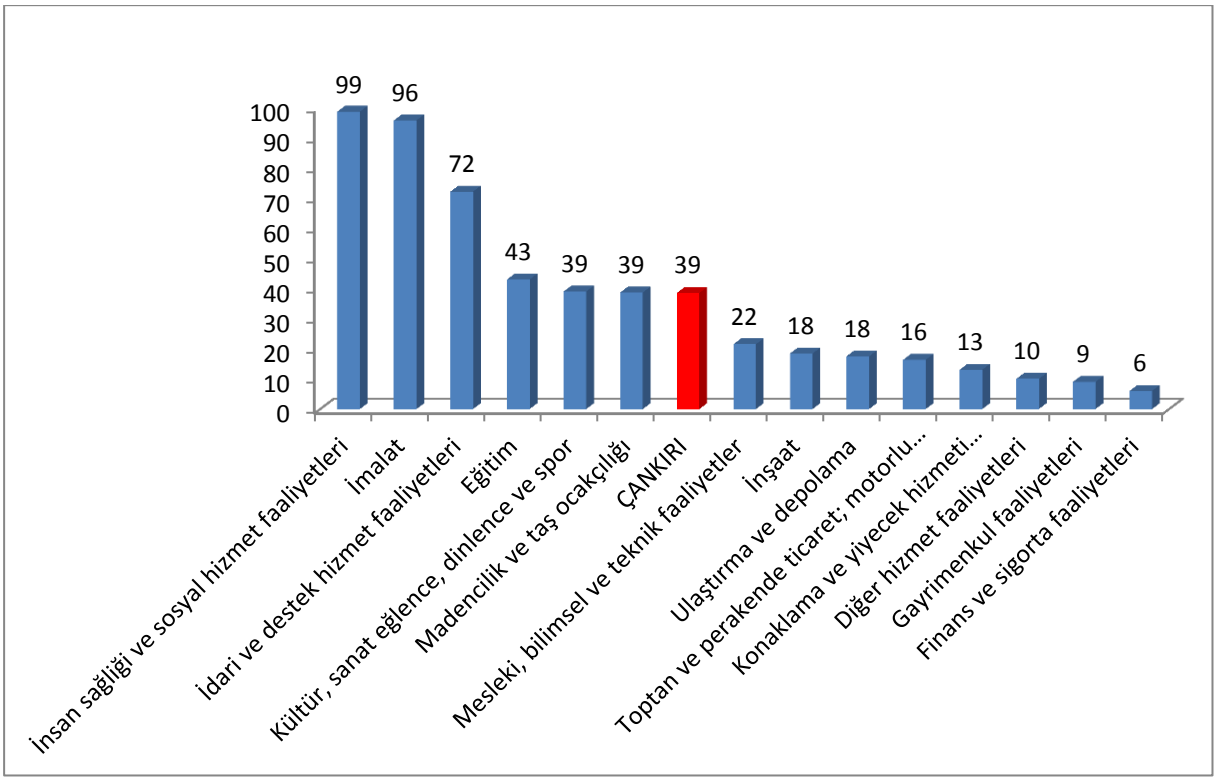

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 39'dur. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Çankırı'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Çankırı'da ise bu üç sektör ortalamanın altındadır. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Çankırı'da bu sayı 96'dır. Çankırı'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler insan sağlığı ve sosyal hizmetler, imalat, idari ve destek hizmetleri faaliyetleri, eğitim, Kültür ,sanat ,eğlence ,dinlence ve spor sektörleridir

Çankırı ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı 25 yıl ve daha uzun süredir faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise daha 5 yılını doldurmamış yeni işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 85'i bu iki gruba aittir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

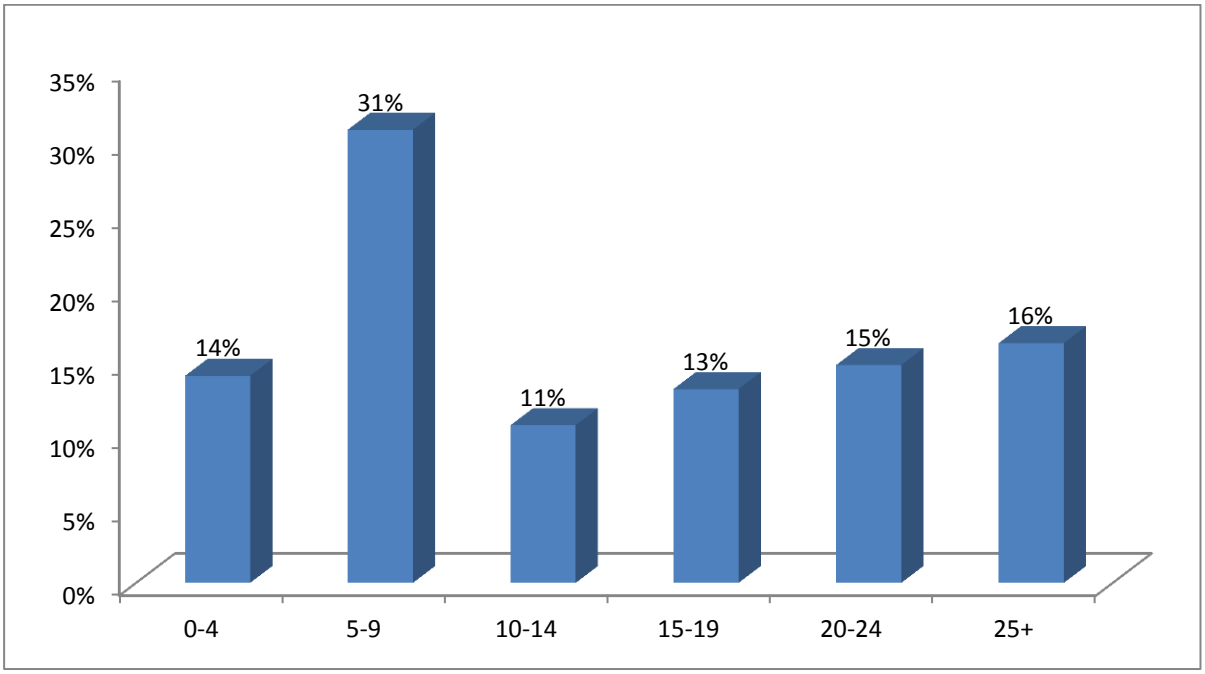

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 31 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 16'dır. Türkiye geneli işyerlerinin yaş grupları ile Çankırı ilindeki işyerlerinin yaş grupları farklılaşmaktadır. Çankırı'daki işyerleri daha kurumsal ve uzun süredir faaliyet gösteren işyerleridir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Hizmet ve Satış elemanlarındadır. Çalışanların yüzde 14'ü bu meslek grubundadır. Hem işyeri hem de çalışanların en fazla imalat sektöründe olması bu meslek grubunu ön plana çıkarmıştır. Türkiye genelinde bu meslek grubu birinci sıradadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
MESLEK GRUPLARI	Kadın	Erkek	Toplam
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	194	330	525
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	307	861	1168
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	298	809	1107
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	0	14	14
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	158	307	466
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	351	1097	1448
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARD.PROF. MES. MENSUPLARI	75	488	564
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	893	2129	3022
YÖNETİCİLER	36	89	125
GENEL TOPLAM	2313	6125	8438

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilinde çalışanların yüzde 13,1'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır.. Çankırı ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline oldukça yakındır. Çankırı'da erkeklerin yüzde 13,2'si, kadınların ise 12,8'i nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Çankırı'da kadınların yüzde 6,8'nin, erkeklerin ise yüzde 5'inin bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Çankırı'da erkekler en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile Hizmet ve satış elemanları meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

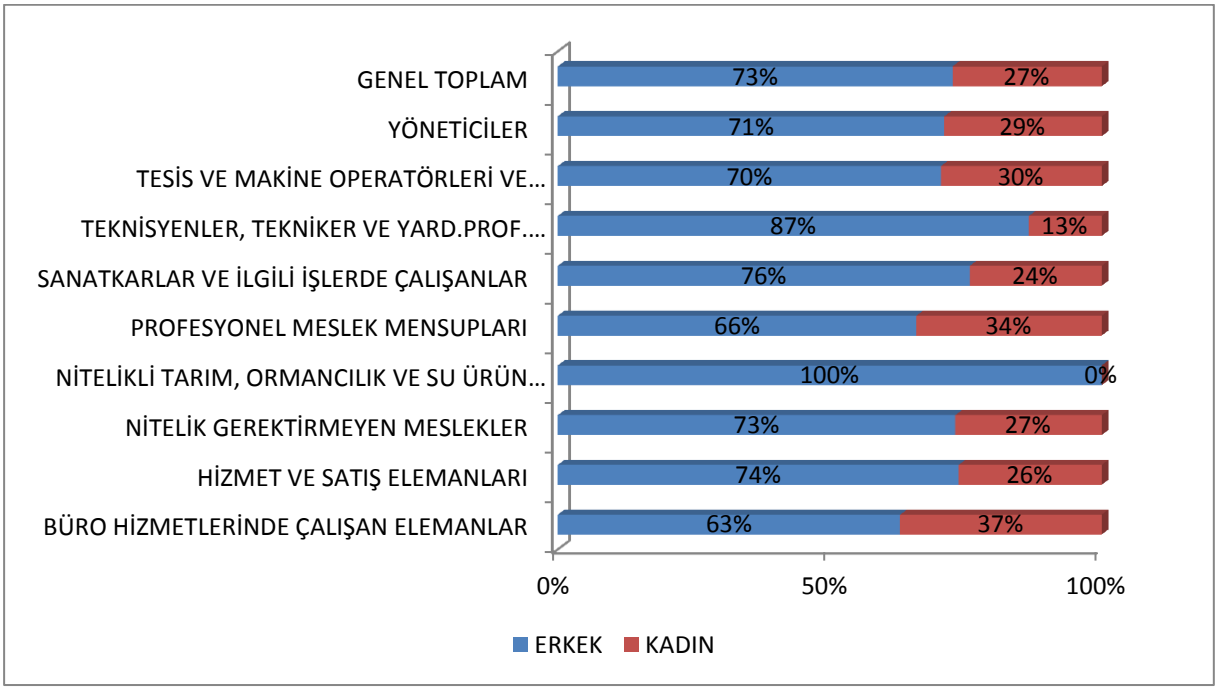

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilinde tüm meslek gruplarında; çalışan erkek sayısı, çalışan kadın sayısından daha fazladır. Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Çankırı ilinde Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları da Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Çankırı ilindeki kadınların özellikle büro işlerinde ve Profesyonel Meslek mensuplarında çalışma oranı yüksektir. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
ERKEK	**KADIN**	**TOPLAM**
PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)
REYON GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	BÜRO MEMURU (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	SATIŞ DANIŞMANI	REYON GÖREVLİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Çorap örme makinesi operatörü mesleği görülmektedir. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Çankırı ilinde yüzde 42,1'dir. Çankırı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İşkur Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR hizmetinden Faydalananların Kendi İçinde Dağılımı
Madencilik ve taş ocakçılığı	50,0%	3%
İmalat	51,0%	27%
İnşaat	31,3%	13%
Toptan ve perakende ticaret	40,0%	32%
Ulaştırma ve depolama	28,6%	4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	47,1%	9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	42,9%	4%
Eğitim	100,0%	4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	66,7%	2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	1%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0%
Genel Toplam	42,1%	100%

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, İmalat ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir. Gayri menkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve Teknik faaliyetler ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Eğitim, Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Bilgi ve İletişim, İnşaat ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde İŞKUR

hizmetlerinden yararlanma oranları oldukça düşüktür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri,İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Madencilik sektöründe ise İŞKUR'un hizmet ağı oldukça geniştir.

Çankırı ilinde kaya tuzu yatağı olması sebebiyle ; Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranını etkileyen en önemli faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Çankırı ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Çankırı ilinde işyerlerinin yüzde 6'sı part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Çankırı'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

SEKTÖRLER	Oran	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan
Toptan ve perakende ticaret	50,00%	18	67	84
Ulaştırma ve depolama	14,00%	2	24	26
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18,00%	11	38	49
Eğitim	50,00%	36	51	87
GENEL TOPLAM	6,00%	67	180	246

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da araştırma kapsamına giren 14 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 4 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Eğitim sektöründedir. Eğitim sektörü işyeri sayısı az olmakla beraber part-time çalışanı çok olmasındaki en önemli etken; eğitim-öğretim faaliyetlerinin yarı zamanlı(sabah ve öğlen) yapıldığından part-time işyeri sayısında da ilk sıradaki sektörler arasında dikkat çekmektedir. Ancak daha sağlıklı bir analiz için sektör içerisinde part-time çalışanı olan işyerlerine bakmak daha doğru olacaktır. Toptan ve perakende ticaret sektöründeki (+10) 73 işyerinden yaklaşık 6 tanesinde part-time çalışanı bulunmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 18'dir. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir. Türkiye genelinde part tıme çalışma oranı yüzde 4 olan toptan ve perakende ticaret sektörü ile yine Türkiye genelinde yüzde 24 part tıme çalışma oranına sahip Eğitim sektörü Çankırı ilinde en çok part tıme çalışma orana sahip olan ilk iki sektördendir.

Çankırı ilinde çalışanların yüzde 2.9'u part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Çankırı geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Çankırı'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 27,41'i kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Çankırı'da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
KADIN	**ERKEK**	**TOPLAM**
BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)
KASİYER	DİREKSİYON EĞİTMENİ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
AŞÇI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	DİREKSİYON EĞİTMENİ
REYON GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	REYON GÖREVLİSİ
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	KASİYER
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	AŞÇI
ÖN MUHASEBECİ	DEĞİRMEN İŞÇİSİ (MADEN)	MATEMATİK ÖĞRETMENİ-ORTAÖĞRETİM

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslek Büro Memuru, en az da ise Aşcı olmuştur.

Çankırı ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 36'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Çankırı ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Gayrimenkul faaliyetleri	100%	0	9	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	50%	3	52	55
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	47%	26	99	125
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	43%	105	320	425
İmalat	35%	1513	2390	3903
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	33%	100	136	236
Diğer hizmet faaliyetleri	33%	7	16	23
Toptan ve perakende ticaret	29%	94	488	582
Ulaştırma ve depolama	29%	3	38	41
Eğitim	25%	3	11	14
İnşaat	6%	3	140	143
Genel Toplam	28,31%	1860	3699	5559

Kaynak: İPA 2015

Çankırı iline sektörel bazda baktığımızda vardiyalı çalışma Gayri menkul faaliyetlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin tamamında uygulanmaktadır. Çankırı ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektörler; Madencelik ve taş ocakçılığı, Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörleri iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak gene aynı orana yakın olarak sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer alırken, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ise sekizinci sırada yer almaktadır. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörlerinde Çankırı ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Çankırı ilinde sektörel bazda kadın ve erkeklerin en çok imalat sektöründe çalıştığını görmekteyiz.

Çankırı ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 33,4'ü kadındır. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 80,4'ü vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Çankırı ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI
ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ
ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	MAKİNE TEKNOLOJİSİ TEKNİSYENİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	ET VE ET ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	REYON GÖREVLİSİ	REYON GÖREVLİSİ
REYON GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
ÇORAP KONTROLÖRÜ	MAKİNECİ (DİKİŞ)	ÇORAP BURUN MAKİNESİ OPERATÖRÜ
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Çorap örme makinesi operatörü, Plastik Mamulleri montaj işçisi, Et ve et ürünleri işlemecisi almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Çankırı ilinde erkeklerde PLASTİK ENJEKSİYON ÜRETİM ELEMANI ,Seramik imal işçisi,Çorap örmek makinesi operatörü görevlisi iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Çankırı ilinde bulunan çorap fabrikalarından ayrıca Ernamaş ev aletleri yapım fabrikası ve Söğütsen seramik fabrikasından dolayı vardiyalı çalışılan mesleklerde bu fabrikalarla ilgili sırasıyla çorap örme makinesi operatörü ,Plastik enjeksiyon üretimi ve Seramik imal işçisi ön planda olmaktadır

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 11'i ihracat yapmaktadır. İlde 5 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 20,8'i ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Çankırı'ya göre daha yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektörler	Oran	**Kadın**	**Erkek**	**Toplam**
Madencilik ve taş ocakçılığı	**50%**	3	64	67
İmalat	29%	220	1276	1496
İnşaat	3%	0	2	2
Toptan ve perakende ticaret	6%	4	136	140
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	14%	21	35	56
Genel Toplam	11%	**248**	**1513**	**1761**

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk iki sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Çankırı ilinde sıralamada benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Çankırı ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 50 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 29 ile İmalat sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 14 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Çankırı ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu erkeklerden oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Seramik imal işçisi, Makineci(dikiş) gibi meslekler öne çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu tür mesleklerde de çalışanların olabileceği dikkatten kaçmamalıdır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

KADIN	ERKEK	TOPLAM
SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ	SERAMİK İMAL İŞÇİSİ
MAKİNECİ (DİKİŞ)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
MUHASEBECİ	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ	PLASTİK MAMULLER MONTAJ İŞÇİSİ
DEPO GÖREVLİSİ(TAMAMLANMIŞ ÜRÜN)	MAKARNA İMAL İŞÇİSİ	MAKARNA İMAL İŞÇİSİ
AŞÇI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI
HAVAİ FİŞEK ÜRETİM MAKİNESİ OPRTR.	DEPO SORUMLUSU	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	TEL ÖRGÜ (ÇİT) İMAL İŞÇİSİ	DEPO SORUMLUSU
SEKRETER	AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	TEL ÖRGÜ (ÇİT) İMAL İŞÇİSİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	GÜVENLİK GÖREVLİSİ

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Seramik imal İşçisi, Makineci(Dikiş),Plastik Mamulleri montaj işçisi alırken, erkeklerde ise Seramik imal işçisi, Beden işçisi(Genel),Makineci(Dikiş) olarak sıralanmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Çankırı'daki işyerlerinin yüzde 42.1'i, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

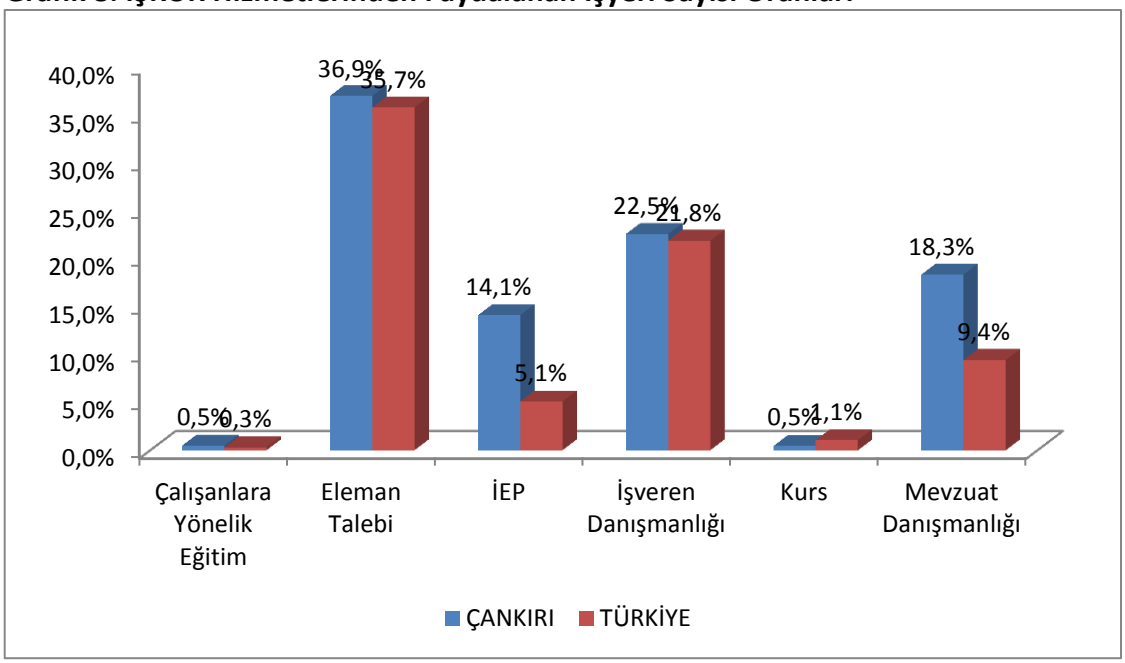

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 36,9 ile en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 22,5 ile işveren danışmanlığı, yüzde 18,3 ile mevzuat danışmanlığı, yüzde 14,1 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 0,5 ile kurs hizmetleri ve çalışanlara yönelik eğitim yer almıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Çankırı ilinde Kurslar dışında diğer hizmetlerde Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, Kurs hizmetlerinde Türkiye genelinin altında kalınmıştır.

Çankırı ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 25 ve üzeri yaşa sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirinden farklıdır. 20-24 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri ise 3.sırada yer almaktadır

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

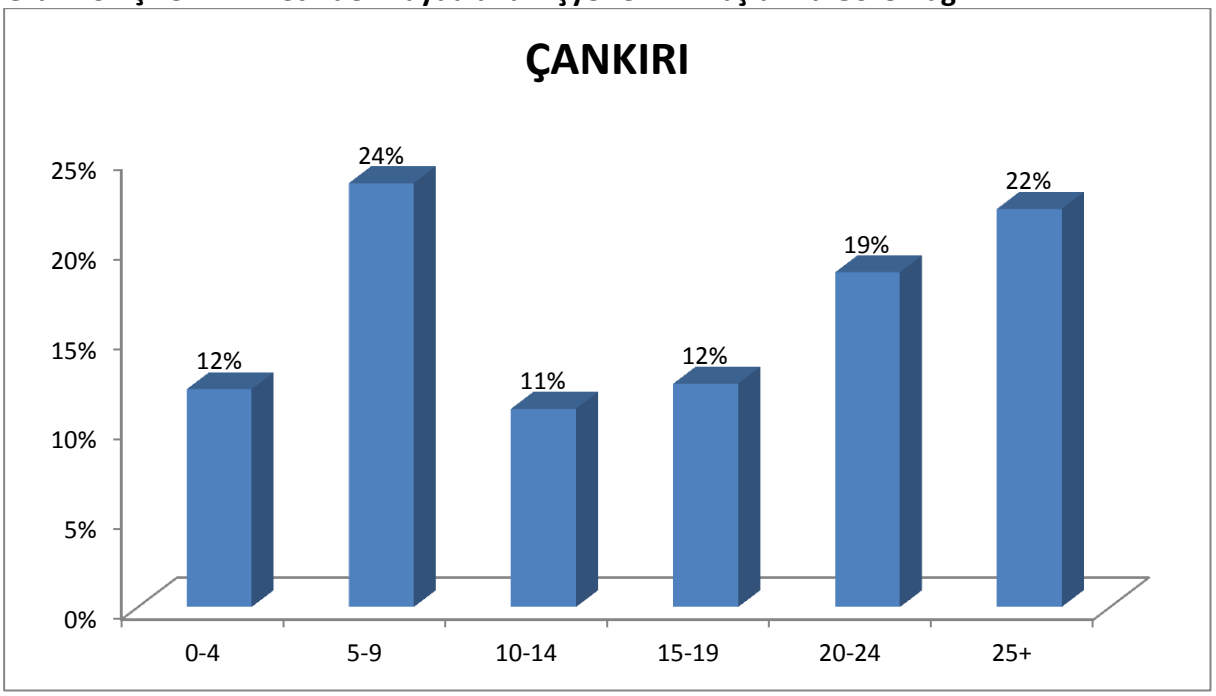

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan değişen oranlarda eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaşa sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmektedir. 0-4, 5-9, 10-14 ve 25+ yaşa sahip firmaları kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada ise mevzuat danışmanlığı yer almaktadır. Söz konusu hizmetlerin birbiri ile benzerlik göstermeleri dikkat çekmektedir. 15-19 yaş arası firmaların İŞKUR'dan aldıkları hizmetler oransal olarak sıralandığında; eleman talebi, işveren danışmanlığı ve işbaşı eğitim programı hizmetleri ilk üç sırayı almaktadır. 20-24 yaş arası firmalarda ise bu sıralama eleman talebi, işbaşı eğitim programı ve işveren danışmanlığı şeklindedir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

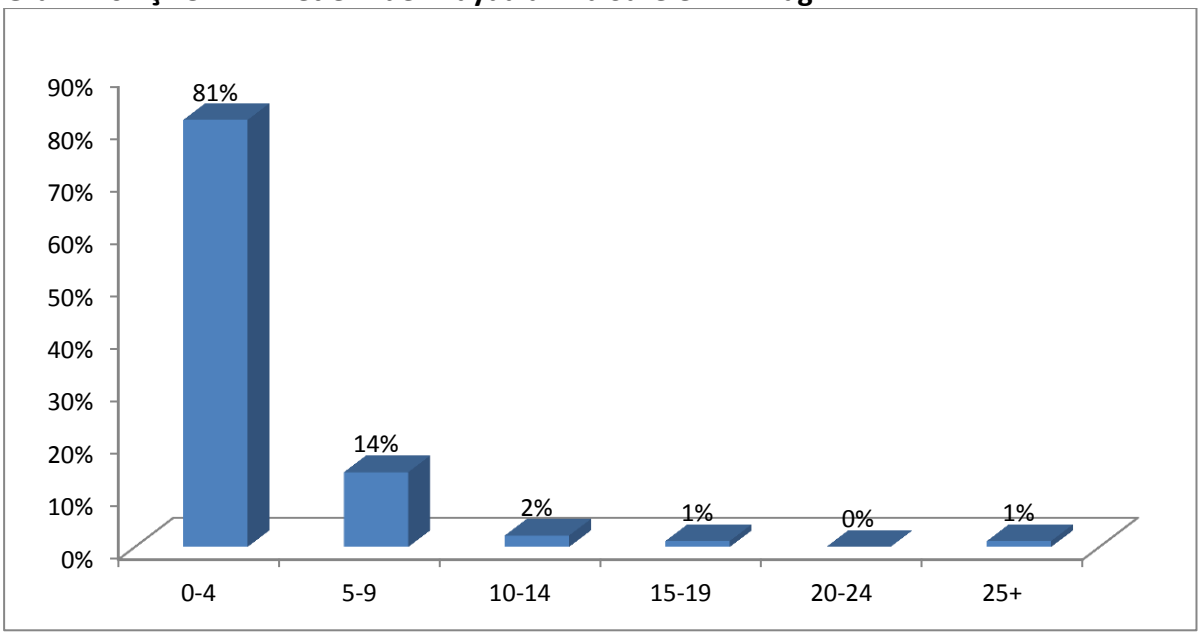

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 81 nin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 20-24 yıl arasıdır. 25 yıl ve üzeri sürede İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri oranı yüzde 1 dir. Çankırı ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı
KAYNAK: 2015 İPA

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	100%	0%	67%	0%	67%
İmalat	96%	16%	32%	4%	28%
İnşaat	91%	18%	46%	0%	27%
Toptan ve perakende ticaret	89%	46%	64%	0%	54%
Ulaştırma ve depolama	75%	50%	50%	0%	50%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	75%	38%	88%	0%	63%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100%	0%	100%	0%	100%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	67%	33%	67%	0%	67%
Eğitim	100%	100%	50%	0%	25%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	50%	50%	0%	0%	0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0%	0%	100%	0%	100%
Genel Toplam	88%	33%	54%	1%	43%

Çankırı ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Eğitim ve sağlık sektöründe eleman talebi ile işbaşı eğitim programları ilk sırada yer almıştır. İşveren danışmanlığı hizmetinde ise Finansal ve Kültür sanat sektörleri ön planda olmuştur. Kurs hizmeti en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Bu hizmet yapısı gereği işyerlerinden ziyade işsizlerin faydalandığı bir hizmettir. Tabloya baktığımızda sadece İmalat sektörü kurs hizmetinden faydalanmıştır

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Çankırı ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR hizmetlerinden çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği hizmetlerinden faydalanmamışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları benzerlik göstermektedir. Çankırı ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin en fazla yararlandıkları hizmet eleman talebidir ve bu durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. Çankırı'da eleman talebi hizmetinin ardından , işveren danışmanlığı, işbaşı eğitim programı mevzuat danışmanlığı ve kurs hizmetleri yer alırken, Türkiye genelinde ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı sonrasında sırasıyla işbaşı eğitim programı, kurs, çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

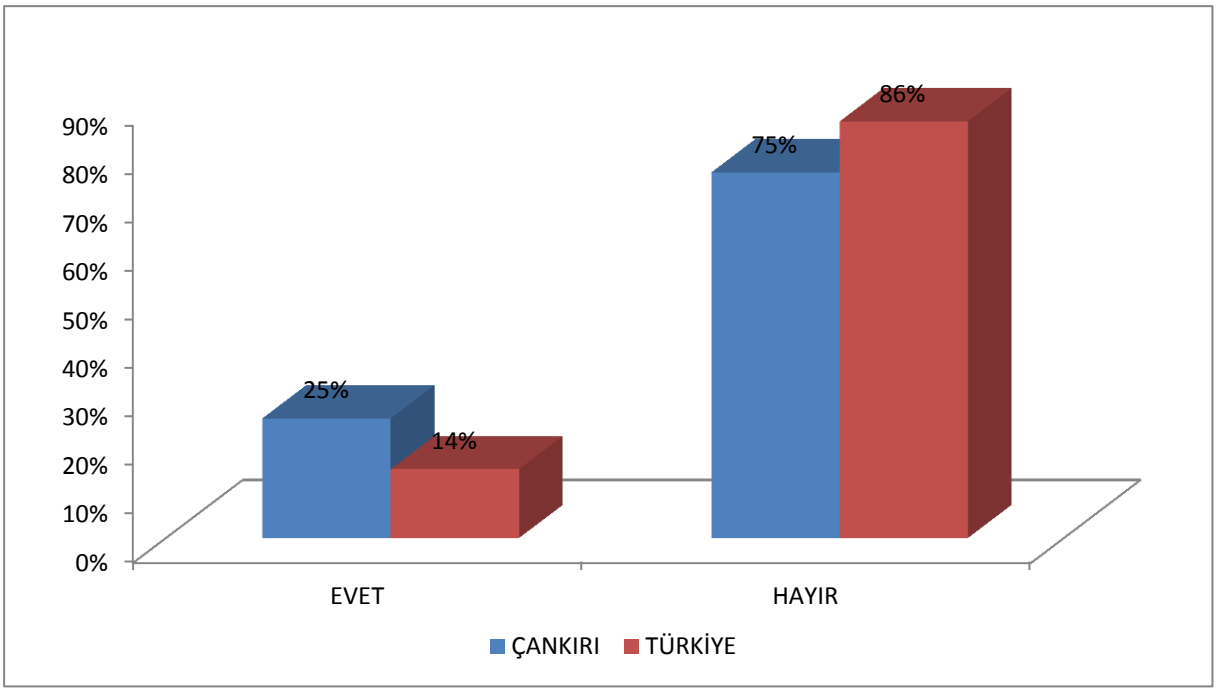

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilindeki işyerlerinin yüzde 25'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Çankırı'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden yüksektir.

Çankırı ilinde 54 işyerinde toplam 422 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	Çankırı			Türkiye	
Sektör	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	1%	1,3%	0,60%	1,00%
İmalat	353	84%	7,0%	44,60%	2,00%
İnşaat	7	2%	1,1%	7,80%	1,40%
Toptan ve perakende ticaret	37	9%	3,0%	17,10%	1,80%
Ulaştırma ve depolama	5	1%	2,0%	3,70%	1,40%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16	4%	6,7%	8,80%	2,10%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	0%	0,0%	0,80%	0,40%
Gayrimenkul faaliyetleri	-	0%	0,0%	0,60%	1,60%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,24%	2,3%	3,40%	2,10%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	0%	0,0%	6,10%	1,50%
Eğitim	-	0%	0,0%	1,10%	0,70%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	0%	0,0%	2,00%	1,10%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	0%	0,0%	0,30%	1,30%
Diğer hizmet faaliyetleri	-	0%	0,0%	1,80%	2,70%
Genel Toplam	422	100%	4,8%	100,00%	1,70%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 84 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 9 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 4 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri. Dördüncü olarak yüzde 2 ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Madencilik ve taş ocakçılığı Ulaştırma ve depoloma, sektörleri izlemiştir. İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri işyerlerinin yüzde 70'ini oluştururken açık işlerde yüzde 90 paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Finans ,Gayri menkul ,Mesleki, bilimsel ve teknik Faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri Eğitim, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor, Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Çankırı ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Çankırı ilinde açık iş oranı yüzde 4,8 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 3 puan üzerindedir. Çankırı'da sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 7 ile İmalat sektöründedir. Bunu yüzde 6,7 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Bu iki sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve

Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

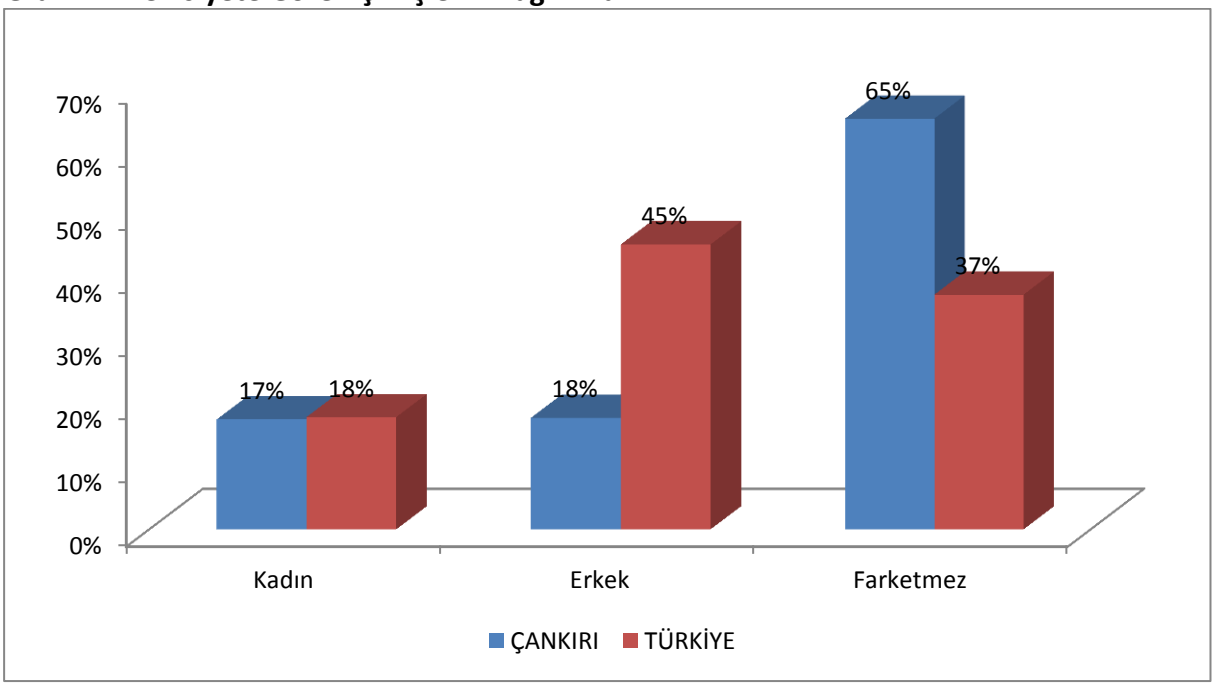

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı'da toplam açık işlerin yüzde 17' si için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de düşüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 18 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 65 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Çankırı ilindeki açık işler için erkek ve kadınlar yakın oranda talep edilirken, Türkiye genelinde oransal olarak talep bu büyüklükte olmamıştır. Çankırı'da da Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmemektedir. Ancak bu farklılaşma Çankırı'da yoktur.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	33%
İmalat	31%
İnşaat	11%
Toptan ve perakende ticaret	26%
Ulaştırma ve depolama	29%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	53%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	50%
Genel Toplam	25%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 25 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Çankırı'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 53 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Çankırı'da ikinci sırada yüzde 50 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 33 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Çankırı ilinde sektörel bazda; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde açık iş talebi bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

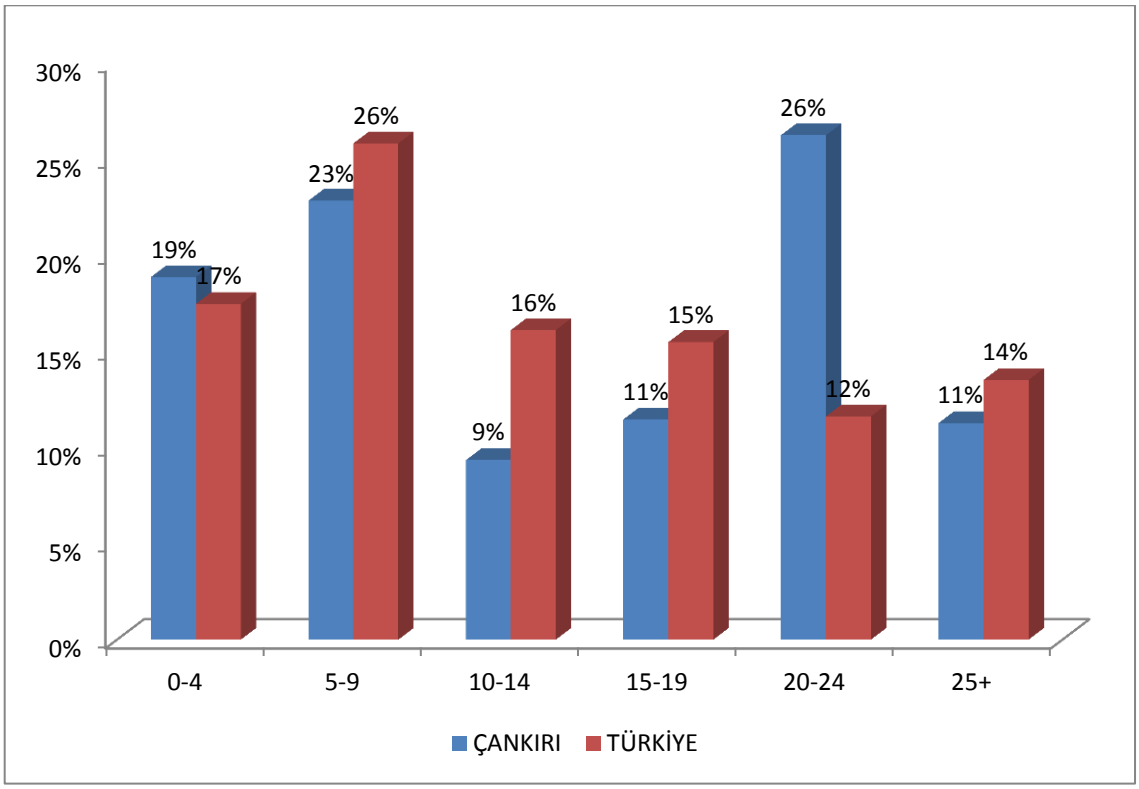

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 20-24 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9 yaş grubuna sahip işyerleri ile 0-4 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Çankırı ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	100%	0%	0%
İmalat	17%	8%	75%
İnşaat	14%	86%	0%
Toptan ve perakende ticaret	20%	77%	3%
Ulaştırma ve depolama	0%	80%	20%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19%	44%	38%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0%	100%	0%
Genel Toplam	17%	18%	65%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; imalat sektöründe erkek eleman talebi az olmakla beraber yüzde 75 oranında fark etmemektedir sonucu çıkmıştır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe iş yükünün ağır olması ve kadın çalışanların soğuk bakmasından dolayı açık işlerin

tamamı kadınlardan oluşmuştur. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Toptan ve perakende ticaret ile ulaştırma ve depolama sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Benzer şekilde inşaat sektörü de açık işlerde erkek eleman talep etmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir.

Çankırı'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında nitelik gerektirmeyen mesleklerin oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Çankırı'daki açık işler Türkiye geneline göre daha az mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

	Çankırı			Türkiye	
Meslek Grup	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	6	1%	1%	8%	1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	23	6%	2%	17%	2%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	63	15%	5%	15%	2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜN. ÇALIŞANL.	0	0%	0%	0%	2%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	1%	1%	8%	1%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	248	59%	15%	22%	2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARD.PROF. MES. MENS.	4	1%	1%	8%	2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	73	17%	2%	22%	2%
YÖNETİCİLER	1	0%	1%	1%	0%
Genel Toplam	422	100%	5%	100%	2%

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundadır. İkinci sırada Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise nitelik gerektirmeyen meslek grubu yer almaktadır. Çankırı ilinde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza vb. türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada açık iş talepleri de oluşmuştur. Bu sebeple hizmet ve satış elemanları talebi olmuştur. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımında birinci sırada Çankırı ile benzer oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımında Çankırı'da açık iş dağılımında birinci sırada yer alan sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu, açık iş oranında da birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında üçüncü sırada yer alan nitelik gerektirmeyen meslekler grubu ise açık iş oranında ikinci sırada yer almaktadır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu ise açık iş oranında üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

MESLEK GRUPLARI	Çankırı			**Türkiye**		
	Kadın	Erkek	Farketmez	**Kadın**	**Erkek**	**Farketmez**
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	50%	33%	17%	25,50%	25,00%	49,50%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	35%	30%	34%	17,60%	19,30%	63,20%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	5%	15%	81%	17,00%	46,50%	36,40%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	35%	65%	0%	23,70%	41,70%	34,60%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	3%	16%	81%	21,30%	27,50%	51,20%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARD. PROF. MES. MENS.	0%	50%	50%	12,60%	51,10%	36,30%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	68%	18%	14%	11,00%	73,90%	15,10%
YÖNETİCİLER	0%	0%	100%	16,70%	22,30%	61,00%
GENEL TOPLAM	17%	18%	65%	**17,80%**	**45,10%**	**37,20%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Çankırı ilinin açık işlerinde erkekler ön planda ve Türkiye ortalamasının altındadır. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grupları ; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek gruplarıdır. Türkiye genelinde ise bu oran eşit seviyededir. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Türkiye'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla olan meslek grupları ; Yöneticiler , Hizmet Ve Satış Elemanları ve profesyonel meslek mensuplarıdır. Türkiye genelinde Çankırı'yla paralel olarak büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve yönetici meslek gruplarında talep edilen elemanlarda

fark etmez seçeneğini belirtme oranı çok yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	MESLEKLER	ORAN	MESLEKLER	ORAN
1	PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	47%	PLASTİK MAMÜLLER MONTAJ İŞÇİSİ	11,3%
2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	12%	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	9,4%
3	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	12%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	8,5%
4	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	3%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	7,5%
5	MAKİNECİ (DİKİŞ)	2%	CNC TORNA TEZGAH OPERATÖRÜ	4,9%
6	GARSON (SERVİS ELEMANI)	2%	SOĞUK DEMİRCİ	3,8%
7	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2%	SEVKİYAT GÖREVLİSİ	3,4%
8	SATIŞ DANIŞMANI	2%	MEKANİK BAKIM ONARIMCISI	2,3%
9	MARANGOZ	1%	FIRINCI USTASI-UNLU MAMÜLLER	2,2%
10	ÖN MUHASEBECİ	1%	MAKİNE MÜHENDİSİ	1,9%
11	AŞÇI	1%	KİMYA MÜHENDİSİ	1,9%
12	ASANSÖR BAKIM VE ONARIM İŞÇİSİ	1%	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,9%
13	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	1%	SATIŞ DANIŞMANI	1,9%
14	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ	1%	AŞÇI	1,9%
15	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1%	BULAŞIKÇI	1,9%
16	DİĞER MESLEKLER	10,00%	DİĞER MESLEKLER	35,5%
	GENEL TOPLAM	100%	GENEL TOPLAM	100,00%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde talep edilen meslekler değişmiştir. Bunlar sırasıyla Piliç kesim ve işleme elemanı, Beden İşçisi ve Çorap örme makinesi operatörü meslekleridir.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk 15 meslek içerisinde yer alan mesleklerden beş tanesi makineci , garson (servis elemanı) , satış danışmanı , ön muhasebeci , aşçı , şoför (yük taşıma) meslekleri bu sene ilk on beş meslek içerisinde yer almaktadır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Çankırı'dan farklı olarak birinci sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır. Türkiye'de açık iş sıralamasında Çankırı'dan farklı olarak ilk yirmi meslek içerisinde on bir farklı meslek

Güvenlik Görevlisi, , Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Kasiyer, Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı, Paketleme İşçisi (El İle), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), İnşaat Mühendisi, CNC Torna Tezgâhı Operatörü) yer almıştır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

KADIN	ERKEK	FARKETMEZ
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	MAKİNE BAKIMCI
SEKRETER	MAKİNE BAKIMCI	SATIŞ DANIŞMANI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	MOBİLYA DÖŞEME (NEZARETÇİ USTABAŞI)	MOBİLYA MONTAJ İŞÇİSİ
SATIŞ DANIŞMANI	BULAŞIKÇI (STEVARD)	SEKRETER
ÖN MUHASEBECİ	MAKİNE MÜHENDİSİ	BEKO LODER(KAZICI-YÜKLEYİCİ) OPERAT.
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	AŞÇI YARDIMCISI	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
DİĞER KESİCİ,SAYACI,DİKİŞ.VE İŞÇİLER	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ	MAKİNE MÜHENDİSİ
İNŞAAT MÜHENDİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	AŞÇI YARDIMCISI
AŞÇI	FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	TIR-ÇEKİCİ ŞOFÖRÜ
AŞÇI YARDIMCISI	BEKO LODER (KAZICI - YÜKLEYİCİ) OPERATR.	PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRM.-İMLT.

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek ; Çorap Örme Makinesi Operatörü , Sekreter , Garson , erkeklerde ise Çorap Örme Makinesi Operatörü , Makine Bakımcı , Mobilya Döşeme Nezaretçisi yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makine Bakımcı , Satış Danışmanı ve Mobilya Montaj İşçisi meslekleri yer almaktadır. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

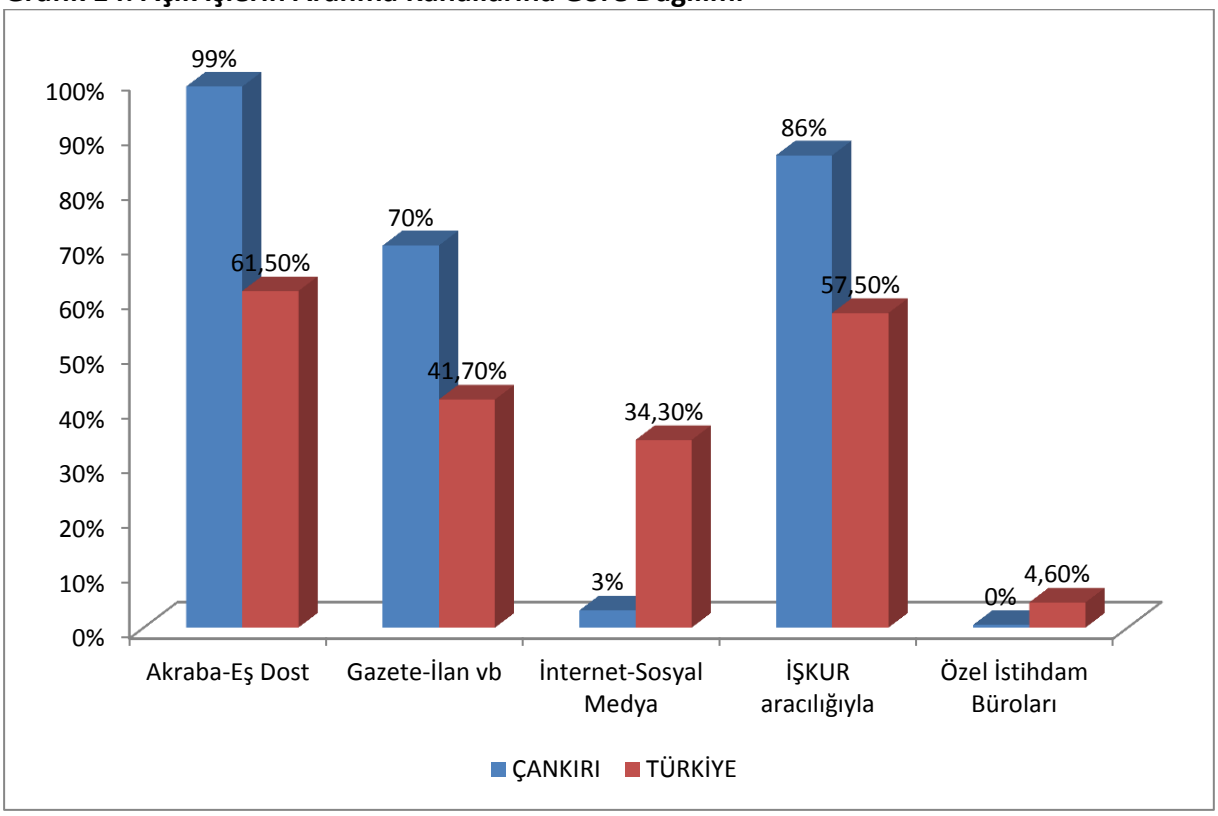

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Çankırı'da farklılıklar söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR, Gazete-İlan vb, takip etmektedir. Çankırı'da "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüksek iken bu sene yüzde 86 'ya çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	100%	0%	0%	100%	0%
İmalat	99%	78%	1%	95%	1%
İnşaat	100%	14%	14%	57%	0%
Toptan ve perakende ticaret	94%	31%	11%	49%	0%
Ulaştırma ve depolama	100%	80%	60%	0%	0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	94%	19%	19%	25%	0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100%	0%	0%	0%	0%
GENEL TOPLAM	99%	70%	3%	86%	0%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı'da işgücü piyasası sektörlerinde açık iş arama kanalları olarak 2014 yılında olduğu gibi özel istihdam büroları haricinde bütün arama kanalları kullanılmaktadır. Türkiye genelinde idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar açık iş arama kanalı olarak en fazla İŞKUR'u kullanmaktadırlar. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe de firmalar açık işlerinin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktadırlar. İmalat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde de açık işler büyük bir oranda İŞKUR aracılığı ile aranmaktadırlar. Diğer hizmet faaliyetleri sektöründeki firmalar açık işlerini sadece Akraba-Eş Dost vasıtası ile aramaktadırlar. Özel İstihdam Bürolarını açık iş arama kanalı olarak yüzde 2,5 oranında Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründeki firmalar kullanmaktadırlar. Madencilik ve taş ocakçılığı ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerindeki firmalar açık işlerini İŞKUR'dan talep etmemektedirler.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

MESLEK GRUPLARI	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	99,6%	86,9%	1,6%	92,3%	0,4%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	100,0%	15,0%	0,0%	87,3%	0,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100,0%	82,2%	1,6%	86,9%	0,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	86,7%	48,1%	26,2%	30,2%	0,0%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	100,0%	16,8%	0,0%	83,9%	0,0%
TEKNİS.TEKNİKER. VE YARD. PROFES. MES. MENSUPLARI	75,0%	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	100,0%	100,0%	34,6%	65,4%	0,0%
YÖNETİCİLER	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	98,8%	69,8%	3,1%	86,3%	0,5%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı ilinde Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar profesyonel meslek mensupları ve yöneticiler meslek gruplarının tamamı Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır. İŞKUR'u oransal olarak en fazla Yöneticiler, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda olanlar için kullanmaktadırlar. Yöneticiler meslek grubu için gazete-ilan vb. arama kanalı kullanılmazken, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, yöneticiler, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar için İnternet-Sosyal Medya arama kanalı olarak kullanılmamaktadır. Özel İstihdam Büroları sadece iki meslek grubu için arama kanalı olarak kullanılmaktadır. Bunlar ise sırasıyla sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar , teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları gruplarıdır. Bu durum göstermektedir ki özel istihdam büroları daha çok nitelik gerektiren meslekler için arama kanalı olarak kullanılmaktadır.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

MESLEKLER	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
PİLİÇ KESİM VE İŞLEME ELEMANI	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	100,0%	98,1%	0,0%	100,0%	0,0%
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	100,0%	62,8%	0,0%	100,0%	0,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	74,2%	25,8%	37,1%	37,1%	0,0%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	100,0%	72,3%	0,0%	72,3%	0,0%
SATIŞ DANIŞMANI	100,0%	57,7%	43,5%	0,0%	0,0%
MARANGOZ	100,0%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%
ÖN MUHASEBECİ	100,0%	0,0%	0,0%	75,8%	0,0%
AŞÇI	100,0%	75,0%	0,0%	50,0%	0,0%
GENEL TOPLAM	98,8%	69,8%	3,1%	86,3%	0,5%

KAYNAK: İPA 2015

Piliç Kesim Elemanı, Beden İşçisi (Genel), Çorap Örme Makinesi Operatörü , Elektrikçi ve makineci (dikiş) mesleklerinde eleman aranırken Akraba –Eş Dost ve İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur. Ön Muhasebeci , Aşçı ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde eleman aranırken de arama kanalı olarak Akraba –Eş Dost ve İŞKUR kullanılmıştır.

İşgücü piyasasında yer alan mesleklerde arama kanalı olarak Özel İstihdam Büroları fazla tercih edilmemektedir. Bunun sebebi de Çankırı'da özel istihdam bürosunun bulunmamasıdır

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

ARAMA KANALI	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	98,3%	100,0%	91,0%	100,0%	99,1%	100,0%
Gazete-İlan vb	46,6%	38,9%	45,1%	0,0%	93,8%	50,5%
İnternet-Sosyal Medya	3,4%	15,2%	0,0%	0,0%	1,3%	8,1%
İŞKUR aracılığıyla	88,0%	51,2%	45,1%	82,6%	93,8%	67,5%
Özel İstihdam Büroları	1,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

KAYNAK: İPA 2015

Çankırı'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 25+ yaştaki firmalar, ikinci sırada 5-9 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 15-19 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 25+, ikinci sırada 5-9 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 0-4 yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 25+ yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 0-4 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Özel istihdam Bürolarını tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 15-19 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Çankırı			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	94,1%	3,7%	2,2%	65,20%	13,30%	21,50%
Gazete-İlan vb	98,6%	1,1%	0,3%	63,10%	12,30%	24,60%
İnternet-Sosyal Medya	84,1%	8,0%	7,9%	65,40%	15,10%	19,50%
İŞKUR aracılığıyla	96,9%	2,5%	0,6%	70,40%	12,30%	17,30%
Özel İstihdam Büroları	100,0%	0,0%	0,0%	56,70%	21,60%	21,70%
Genel Toplam	93,5%	4,2%	2,4%	**67,50%**	**12,50%**	**19,90%**

KAYNAK: İPA 2015

Hem Türkiye genelinde hem de Çankırı'da Arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Çankırı			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	17,10%	17,40%	65,51%	19,10%	46,40%	34,40%
Gazete-İlan vb.	4,51%	5,52%	89,97%	16,00%	44,00%	40,00%
İnternet-Sosyal Medya	23,77%	53,56%	22,68%	14,60%	38,60%	46,80%
İŞKUR	17,34%	9,56%	73,10%	16,50%	48,10%	35,40%
Özel İstihdam Büroları	0,00%	50,00%	50,00%	13,40%	28,20%	58,40%
Toplam	17,39%	17,66%	64,95%	17,80%	45,10%	37,20%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile hem Çankırı'da hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde de hem Çankırı hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde Çankırı'da en fazla erkekler aranırken, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Çankırı'da bayanlar Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır.

Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Çankırı'da en fazla erkekler, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Çankırı'daki açık işlerin yüzde 49,6'sı vardiyalı çalışma yapılan işyerlerindedir. İşyerlerinin 27'sinde vardiyalı çalışma yapılırken, açık işlerin yaklaşık yarısı bu işyerlerindedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Çankırı genelinden farklı olarak en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	97,0%	91,1%	99,6%	98,6%
Gazete-İlan vb	14,7%	22,4%	98,5%	77,4%
İnternet-Sosyal Medya	3,0%	22,6%	0,8%	2,6%
İŞKUR aracılığıyla	88,2%	41,0%	98,9%	93,2%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 93,2'lik kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 98,6 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Aynı zamanda açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 41'i İŞKUR vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 97'lik oranıyla Akraba-Eş Dost'tur. İnternet-Sosyal Medya ile Gazete-İlan vb. kanalların kadın eleman aranırken, erkeklerin kendi içerisindeki oranına göre daha fazla oranda tercih edilmesi dikkat çekicidir. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Çankırı'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Çankırı geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
İŞKUR aracılığıyla	100,00%	57,14%	50,00%	60,0%
Gazete-İlan vb	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
İnternet-Sosyal Medya	13,20%	28,57%	50,00%	29,4%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

.

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 100'lük kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu yüzde 60 ile İŞKUR takip etmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin tamamını Akraba-Eş Dost ve İŞKUR vasıtasıyla aramaktadır. Bunu yüzde 13,2 ile İnternet-Sosyal Medya arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman arama yolunda ise yine yüzde 100'lük bir oranla Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları arasındanda İŞKUR'un etkiside dikkat çekicidir. Part-time çalışanı olan işyerleri Özel İstihdam Bürosu vasıtasıyla eleman aramamaktadır

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,00%	90,90%	98,4%	97,4%
İŞKUR aracılığıyla	50,00%	45,45%	98,4%	88,2%
Gazete-İlan vb	0,00%	9,09%	100,0%	81,5%
İnternet-Sosyal Medya	0,00%	18,50%	1,6%	4,0%
Özel İstihdam Büroları	0,00%	9,09%	1,6%	2,6%
Genel Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Çankırı genelinde açık iş arama kanalları ile benzerlik göstererek en fazla Akraba Eş Dost arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise İŞKUR gelmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ile part-time çalışanı olmayan işyerleri Özel İstihdam Bürolarını arama kanalı olarak kullanmaz iken İhracat yapan işyerleri kullanmışlardır.

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 97,4'lük kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 88,2 ile İŞKUR takip etmektedir.. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 100'lük bir oranda Akraba-Eş Dost vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Bunu yüzde 50 ile İŞKUR

arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman aranma yolunda ise yüzde 90,9 ’luk bir oranda Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 98,4’lük bir oranı Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	90,01%	95,00%	99,60%	98,65%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
İŞKUR aracılığıyla	92,53%	85,00%	98,49%	96,50%	16,00%	70,00%	30,00%	10,00%
Gazete-İlan vb	16,41%	25,00%	99,10%	75,80%	30,00%	17,10%	44,00%	24,00%
İnternet-Sosyal Medya	2,98%	10,00%	9,40%	2,15%	16,00%	8,57%	11,10%	10,00%
Özel İstihdam Büroları	0,00%	2,50%	0,37%	2,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı’daki açık işlerin yüzde 96’sı daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir.

İŞKUR’un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 98,7 ile Akraba-Eş Dost ve yüzde 96,5 ile İŞKUR’dur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin tamamında Akraba-Eş Dost ve yüzde 10 unda İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. Açık işlerin yüzde 96,5 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR’un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. İŞKUR’un daha önce hizmetlerinden yararlananların açık iş arama durumunda, oranı cinsiyet olarak fark etmez denilen açık işler düşürmüştür. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha yüksektir. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR’u tercih oranının çok fazla arttığı görülmektedir. Burada İŞKUR’un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna “hayır” cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile

çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Çankırı'da 399 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışmasına Uyum, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama, Hesap Yapabilme ile Bilgisayar Kullanımı gelmektedir. Yabancı Dil Becerisi Çankırı ilindeki hiçbir açık işte tercih edilmemiştir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; hem kadın hem erkek eleman taleplerinde de öncelikli beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci öncelikli beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik iken fark etmez eleman talebinde bu öncelik değişmektedir. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği, ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekicidir. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda İletişim ve İfade Yeteneği, Hesap Yapabilme ile Bilgisayar Kullanımı erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Takım Çalışmasına Uyum ile Problem Çözme ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Bilgisayar kullanımı, İmalat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, inşaat sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Ulaştırma ve Depolama sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek

gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Hizmet ve Satış Elemanları Ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarındaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisidir. Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundaki açık işlerden öncelikli olarak istenen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 6'sında ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, 7 meslekte Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, 1 meslekte İletişim ve İfade Yeteneği, 1 meslekte Satış ve Pazarlama Becerisi, 1 meslekte Bilgisayar kullanımı ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan İmal İşçisi mesleğinde sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışması, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik; Garson mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Elektrikçi de ağırlıklı olarak Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Beden İşçisinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik en fazla aranan beceriler olmuştur. Satış Danışmanı ile Aşçı mesleklerinde en fazla tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekmiştir. Muhasebe ile ilgili mesleklerde ise Bilgisayar Kullanımı ile Hesap Yapabilme beceresi ön planda olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Çankırı genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" ikinci sırada "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" tir. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir. Gazete-İlan vb. arama kanalında öne çıkan beceri ise Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Özel İstihdam Büroları arama kanalında ise en fazla istenen beceri Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisidir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 67,7'sinin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Çankırı ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk

beceri talebi Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olurken, 31-89 gün ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

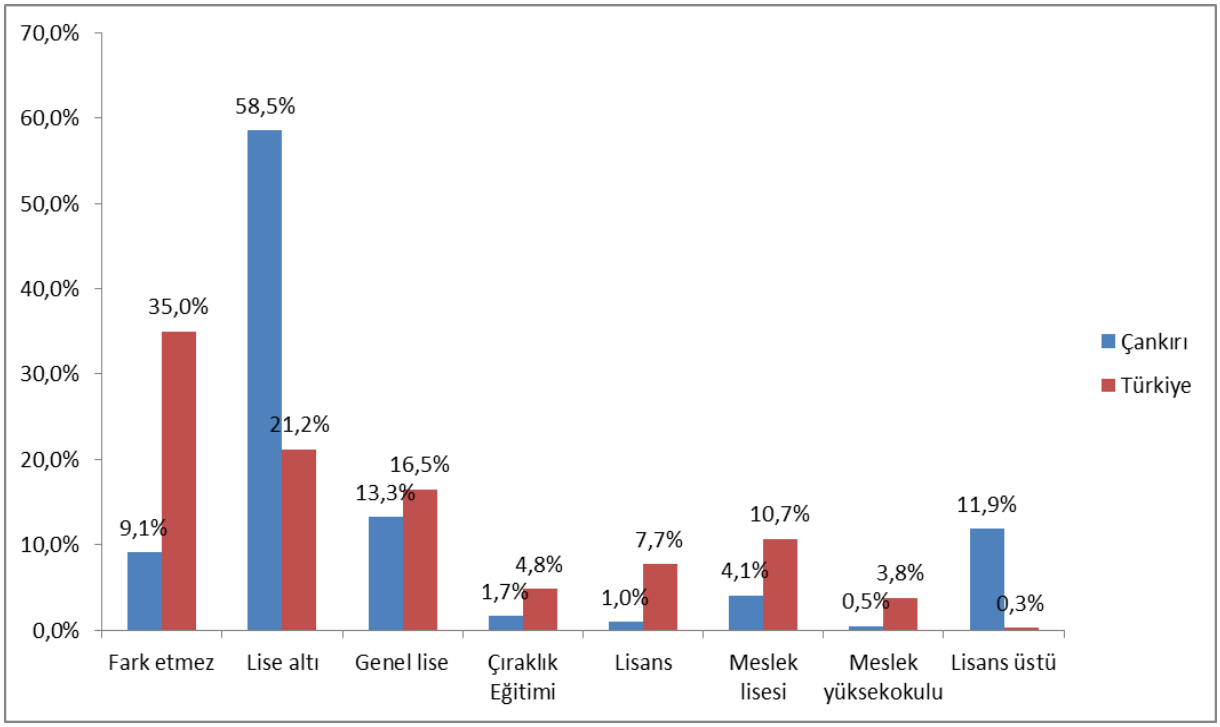

Kaynak: İPA 2015

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Türkiye genelinde açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olurken Çankırı'da ise Lise altı olmuştur. Çankırı'da açık işlerin yaklaşık yarısından fazlası için lise altı eğitim durumu istenmesi dikkat çekicidir.

Çankırı 'da açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi lise altı ve genel lise ve lisans üstü şeklindedir.. Türkiye genelinde ise fark etmez, lise altı, genel lise şeklindedir. Çankırı ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Türkiye genelindeen yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı,

Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	2,8%	35,5%	3,6%	9,1%
Lise altı	11,0%	46,8%	74,4%	58,5%
Genel lise	71,0%	0,0%	1,5%	13,3%
Çıraklık Eğitimi	2,7%	2,7%	1,1%	1,7%
Lisans	1,4%	2,7%	0,4%	1,0%
Meslek lisesi	9,6%	10,9%	0,7%	4,1%
Meslek yüksekokulu	1,4%	1,3%	0,0%	0,5%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	18,2%	11,9%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de Lise altıdır. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 71 ile genel lise , bunu takiben yüzde 11 ile lise altı olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi lise altı 46,8 ve bunu takiben yüzde 35,5 fark etmez 10,9 ile meslek lisesi eğitimi talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece kadın eleman talep edilen açık işlerde yüzde 88 genel lise ve lise altı seçeneği talep edilirken, bu oran erkeklerde lise altı ve fark etmez yüzde 82,3'tür.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Farketmez
İmalat	1,1%	60,3%	14,4%	3,4%	0,0%	0,8%	14,2%	5,7%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	45,7%	5,7%	11,4%	2,9%	0,0%	0,0%	34,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12,5%	50,0%	12,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%
İnşaat	0,0%	71,4%	0,0%	14,3%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	20,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	40,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	1,7%	58,5%	13,3%	4,1%	0,5%	1,0%	11,9%	9,1%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde imalat, inşaat, madencilik ve taş ocakçılığı'nda, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri' nde ve toptan ve perakende ticarette lise altı , ulaştırma ve depolama' da fark etmez , mesleki bilimsel ve teknik faaliyetlerde ise meslek yüksek okul eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Farketmez
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	0,4%	88,5%	0,0%	4,9%	0,0%	0,0%	0,0%	6,2%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1,4%	12,7%	68,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	17,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1,6%	11,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	79,0%	8,1%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	17,2%	43,4%	21,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	17,4%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,0%	16,8%	0,0%	49,7%	16,8%	0,0%	0,0%	16,8%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSU	0,0%	0,0%	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
YÖNETİCİLER	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	1,7%	58,5%	13,3%	4,1%	0,5%	1,0%	11,9%	9,1%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; hizmet ve satış elemanları ,sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar lise altı, nitelik gerektirmeyen meslekler lisans üstü, ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar genel lise, Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek lisesi teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları genel lise, meslek lisesi, meslek yüksek okulu ve lisans, profesyonel meslek mensupları lisans ve yöneticiler meslek lisesi gruplarında talep edilmiştir.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Sektörler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Lise altı	98,3%	82,6%	1,6%	88,0%	0,4%
Genel lise	100,0%	5,5%	5,5%	89,1%	0,0%
Lisans üstü	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Farketmez	100,0%	55,2%	10,6%	60,5%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	34,8%	0,0%	94,2%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	71,4%	0,0%	57,1%	0,0%
Lisans	75,4%	100,0%	50,7%	49,3%	24,6%
Meslek yüksekokulu	100,0%	51,0%	0,0%	51,0%	0,0%
Genel Toplam	98,8%	69,8%	3,1%	86,3%	0,5%

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost, İŞKUR ve gazete-ilan arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise altı, Genel lise, meslek lisesi ve lisans üstü eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost aracılığıyla aramaktadır. Lisans eğitiminde ise ise gazete-ilanlar aracılığıyla aranmaktadır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Lise altı	92,2%	4,6%	3,2%
Genel lise	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans üstü	100,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	97,3%	0,0%	2,7%
Meslek lisesi	64,3%	29,5%	6,1%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	73,9%	26,1%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	93,5%	4,2%	2,4%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da Çıraklık Eğitimi, Lise altı, Meslek Lisesi, Lisans ,Fark etmez, Genel Lise, Meslek Yüksekokulu ve Lisans Üstü eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilmektedir.

Tablo 41 değerlendirildiğinde Çankırı ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	66,7%	0,0%
İmalat	97,2%	0,8%	2,0%
İnşaat	71,4%	14,3%	14,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara t	65,7%	31,4%	2,9%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	93,8%	0,0%	6,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**93,5%**	**4,2%**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2015

Madencilik, sektöründe açık işler 1 ay ila 3 ay arasında kapatılırken, Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	91,4%	2,7%	5,9%
5-9	87,6%	9,3%	3,1%
10-14	91,0%	0,0%	9,0%
15-19	69,7%	24,1%	6,1%
20-24	96,9%	3,1%	0,0%
25+	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**93,5%**	**4,2%**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 25+ yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin tamamının 0-30 gündür aradığı gözlemlenmiştir. 15-19 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve sadece yüzde 30,2'lik bir kısmını 31+ gündür aramakta olduğu görülmüştür.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	49,7%	50,3%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	86,7%	9,0%	4,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	96,8%	3,2%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	65,4%	34,6%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	95,1%	1,2%	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	91,5%	8,5%	0,0%
Yöneticiler	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	93,5%	4,2%	2,4%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grubu ise Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubudur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Çankırı ilindeki işyerlerinin yüzde 42,5'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Çankırı ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta oldukça sıkıntı çekmektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

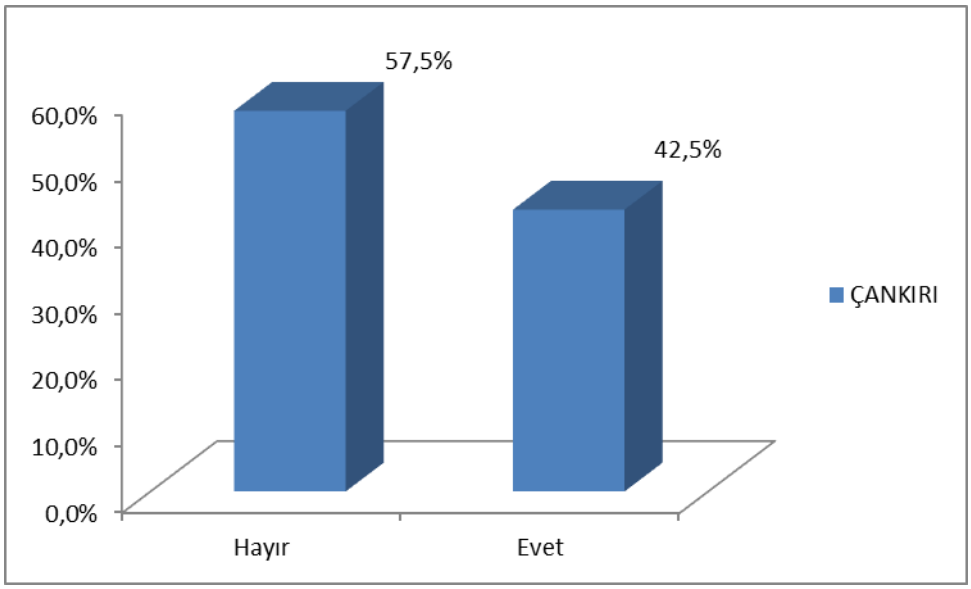

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 42,5'inin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Çankırı ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	3	50%	6	3	50%
İmalat	52	28	53%	49	24	49%
İnşaat	44	10	23%	37	8	23%
Toptan ve perakende ticaret	74	26	36%	73	38	51%
Ulaştırma ve depolama	15	3	20%	14	4	29%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	11	65%	17	10	59%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	1	50%	1	1	100%
Gayrimenkul faaliyetleri	1		0%	1		0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1	50%	2	1	50%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9	3	33%	8	1	14%
Eğitim	4	1	25%	4	2	50%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	2	50%	3		0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1		0%	1		0%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	1	20%	3	1	33%
Genel Toplam	236	90	38%	219	93	43%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyeri Toptan ve Perakende Ticaret faaliyetlerinden sonra imalat sektöründedir. Bu sektörü sırası ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdendir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve eğitim sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 50'sinden fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 3 işyeri fazla olarak karşımıza çıkmaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Çankırı'daki işyerlerinin yüzde 38'inin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. 2015 yılında ise bu oranın 5 puanlık bir artışla yüzde 43 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok finans ve sigorta ile eğitim sektörlerinde olduğu görülmektedir. Daha sonra sırayı toptan ticaret ve diğer hizmet faaliyetleri sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	5	6
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	39	23
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	69	63
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	9	3
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	97	248
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	4
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	27	73
YÖNETİCİLER	*	1
Genel Toplam	249	422

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 249 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 39'luk pay ve 97 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

Daha sonra sırayı yüzde 27,7'lik pay ve 69 kişi ile Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu , yüzde 15,7'lik pay ve 39 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu açık işlerde yüzde 58,8'lik pay ve 248 kişi ile ilk sırada yer alırken, temininde güçlük çekilen kişilerde de yüzde 39'luk pay ve 97 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin talep görmesi yaz sezonunda gerçekleştirilecek olan tarımsal faaliyetlerden kaynaklanmaktadır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde elemen temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Çankırı ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

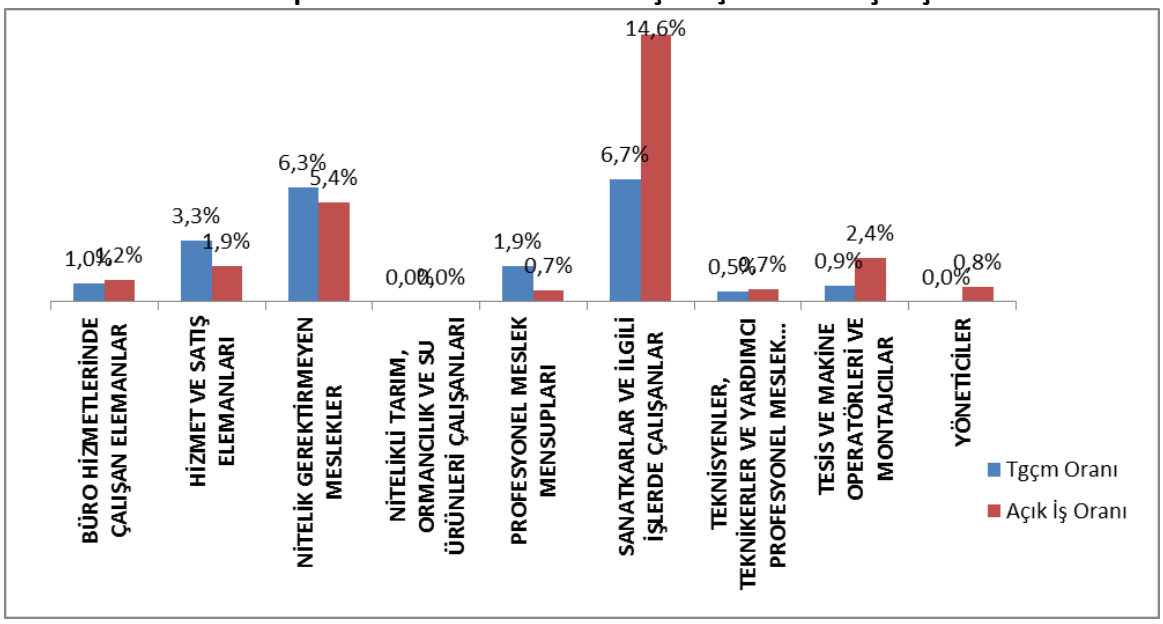

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Çankırı'da sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 6,7'sinin temininde güçlük çekilmektedir. ikinci ve üçüncü sırada ise yüzde 6,3 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubu ve yüzde 3,3 ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları almaktadır. Açık iş oranında da sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların 14,6 ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci ve üçüncü sıralarıda yüzde 5,4 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubu ve yüzde 1,9 ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları almaktadır.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Çankırı'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	21,3%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	5,4%
AŞÇI	4,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	4,1%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	4,1%
CANLI PİLİÇ KABUL İŞÇİSİ	4,0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	3,7%
SATIŞ DANIŞMANI	3,3%
AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	2,8%
MARANGOZ	2,8%
DİĞER	44,1%
Genel Toplam	100,00%

Kaynak: İPA 2015

Beden İşçisi (Genel) mesleği yüzde 12,3'lük payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla açık iş olan üçüncü meslek konumundadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 7 tanesi ortaktır. Elektrikçi(genel), Garson, Beden İşçisi (genel), Satış Danışmanı, Gaz Altı Kaynakçı, Marangoz ve Aşçı meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Çankırı işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

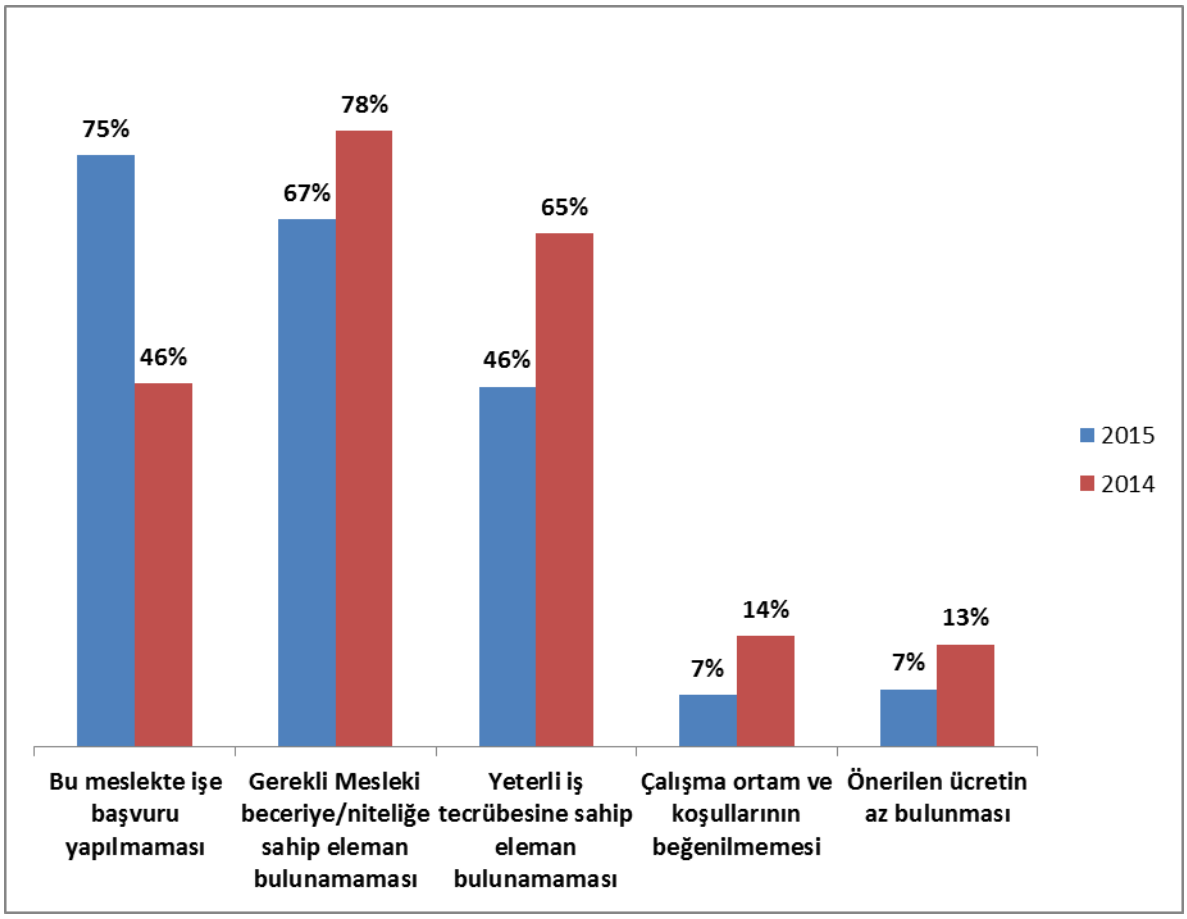

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 46'sı söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 29 puanlık bir artışla yüzde 75 işveren tarafından işaretlenmiştir. "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ise geçen yıl %65 iken bu yıl yüzde 46 ' ya azalış göstermiştir. . Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 13'ü "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenini işaretlerken, bu

yıl aynı neden 6 puanlık bir azalışla yüzde 7 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

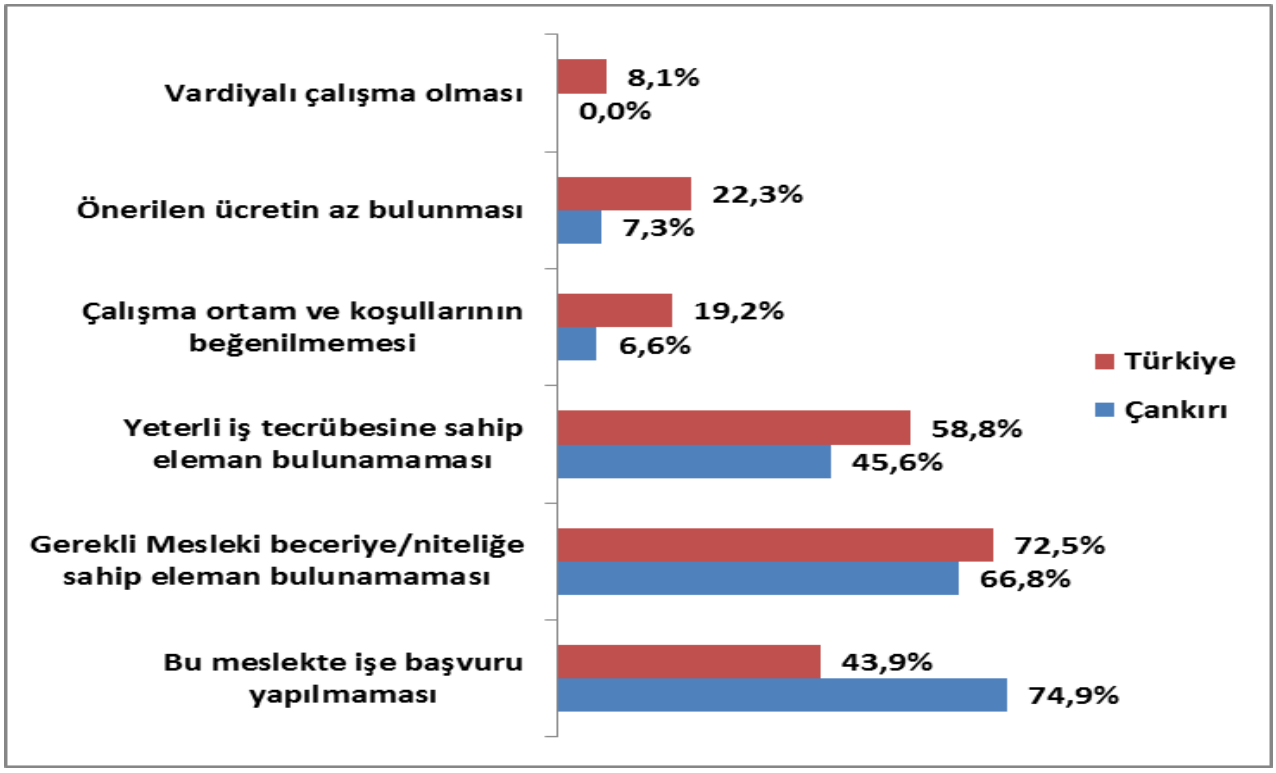

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Çankırı ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Çankırı'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Bu Meslekte işe başvuru yapılmaması " nedenini işaretlediği görülmektedir. Bunun dışında Vardiyalı çalışma olması nedeni Türkiye genelinde yüze 8,1 oranında iken Çankırı için bu yüzde 0' dır. Genel itibariyle Çankırı ilinde mevcut birçok fabrikadaki vardiyalı çalışma sistemi bu oranın yüzde 0 çıkmasında çok büyük etkendir. Bunun dışında Çankırı'daki işverenler sırasıyla Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ve Önerilen ücretin az bulunması nedenlerini daha az işaretlemişlerdir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

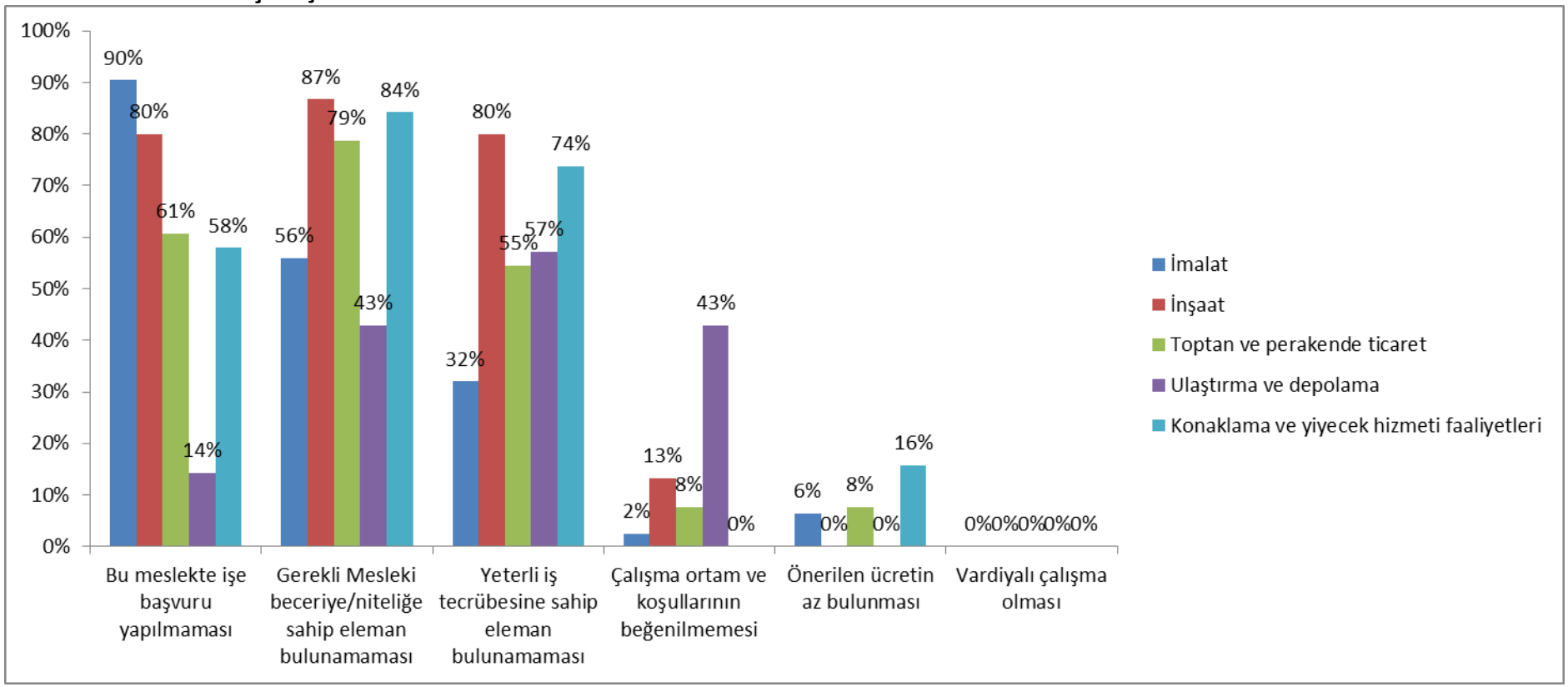

Kaynak: İPA 2015
*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde “Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ” nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı ’’Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması ve “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” ve nedenleri takip etmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla Beceriye/Niteliğe sahip eleman bulunamaması ve “Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması” nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; “Önerilen Ücretin Az Bulunması” ve “Vardiyalı Çalışma Olması” nedenlerinin, özellikle İnşaat sektöründe ve Ulaştırma ve depolama faaliyeti gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine “Önerilen Ücretin Az Bulunması” nedeni İmalat sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber “Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi” nedeni ise ağırlıklı olarak Ulaştırma ve depolama alanında faaliyet gösteren işyerlerinde işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	96%	4%	0%	0%	2%	0%
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	85%	100%	92%	0%	0%	0%
AŞÇI	45%	91%	73%	0%	18%	0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	80%	80%	30%	0%	10%	0%
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	100%	100%	100%	0%	0%	0%
CANLI PİLİÇ KABUL İŞÇİSİ	100%	100%	0%	0%	0%	0%
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	66%	100%	34%	0%	66%	0%
SATIŞ DANIŞMANI	75%	100%	75%	12%	13%	0%
AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	100%	86%	72%	0%	0%	0%
MARANGOZ	71%	100%	100%	0%	0%	0%
TEL ÖRGÜ (ÇİT) İMAL İŞÇİSİ	100%	100%	100%	0%	0%	0%
KASAP	100%	100%	0%	0%	0%	0%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	100%	0%	0%	0%	0%	0%
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	25%	75%	75%	25%	25%	0%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	51%	51%	24%	25%	0%	0%
ASANSÖR BAKIM VE ONARIM İŞÇİSİ	100%	100%	100%	0%	0%	0%
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	100%	0%	0%	100%	0%	0%
KEPÇE OPERATÖRÜ	33%	67%	67%	33%	0%	0%
ÖN MUHASEBECİ	0%	100%	66%	32%	0%	0%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	67%	67%	67%	0%	0%	0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe başvuru yapılmaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Gaz Altı Kaynakçısı, Kaynakçı, Canlı Piliç Kabul İşçisi, Elektrikçi, Satış Danışmanı, Marangoz, Tel örgü(çit) imal işçisi, Kasap, Asansör bakım ve onarım İşçisi, Ön Muhasebe mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

Kaynakçı, Marangoz, Tel Örgü(çit)imal işçisi ve Asansör bakım ve onarım işçisi mesleklerinde iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Çalışanlara Yönelik Eğitim	0%	3%
Eleman Talebi	92%	82%
İEP	38%	28%
İşveren Danışmanlığı	72%	30%
Kurs	2%	0%
Mevzuat Danışmanlığı	56%	28%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı ve işbirliği ile mesleki eğitim (Kurs) hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber her iki işyeri durumu için mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanma konusunda yarı yarıya fark olmakla birlikte, işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri eleman temini hizmetinde 10 puanlık farkla daha az faydalanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet İşveren Danışmanlığı programlarıdır. Bu durum işverenlerin kalifiyeli ve aradıkları pozisyona uygun eleman bulunabilmesi amacıyla yapılan danışmanlık hizmetlerinin, eleman temininde güçlük çekilen işverenlerde yoğun olduğunu ve bu anlamda İŞKUR un bu işverenlere hizmet odaklı çalıştığının göstergesi anlamına gelmektedir.

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Kurs hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Çankırı ilinde işyerlerinin yüzde 41'i eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 27'sinde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 49'u eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	2	3
İmalat	12	5	17
İnşaat	2		2
Toptan ve perakende ticaret	8	13	21
Ulaştırma ve depolama	3	1	4
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	6	8
Gayrimenkul faaliyetleri	1		1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	1	3
Eğitim		1	1
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1		1
Diğer hizmet faaliyetleri	1		1
Genel Toplam	**34**	**29**	**62**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan ortalama her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; İnşaat, Gayri menkul, İnsan sağlığı ve sos. Hiz.faal. ile Diğer hiz faal. sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Toptan ve perakende ticaret sektöründe yüzde 38.09, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yüzde 25'tir. Dört sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

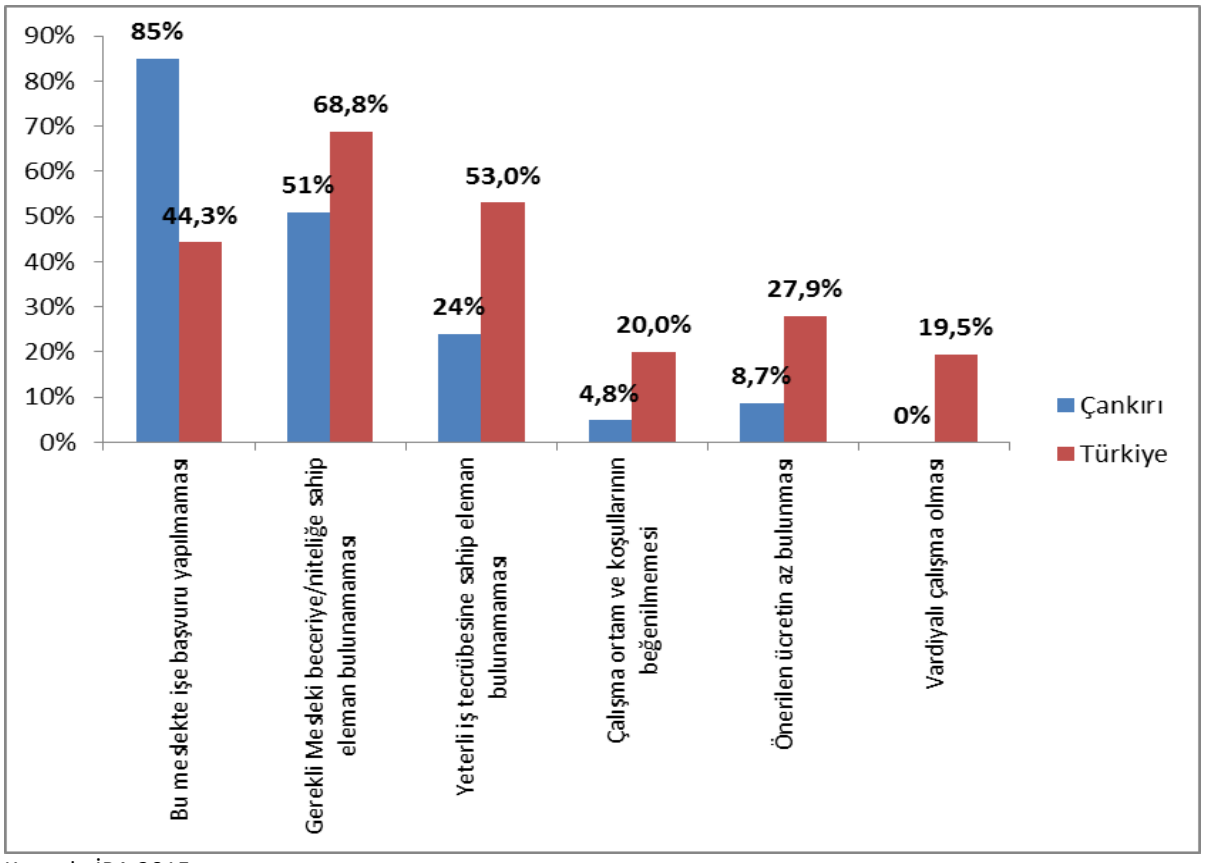

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Bu meslekte işe başvuru yapılmaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip Eleman Bulunamaması ile Yeterli iş tecrübesine sahip eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 19.5'tir. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Çankırı ile Türkiye geneli aynı gözükmektedir. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Çankırı'da ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Çankırı ilinde işyerlerinin yüzde 57.6'sı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 27'si ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 65.2'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	3		3
İmalat	8	6	14
İnşaat	1		1
Toptan ve perakende ticaret	2	2	4
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1		1
Genel Toplam	**15**	**8**	**23**

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan ortalama her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Çankırı'da ihracat yapan işyerlerinin hepsinde Eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

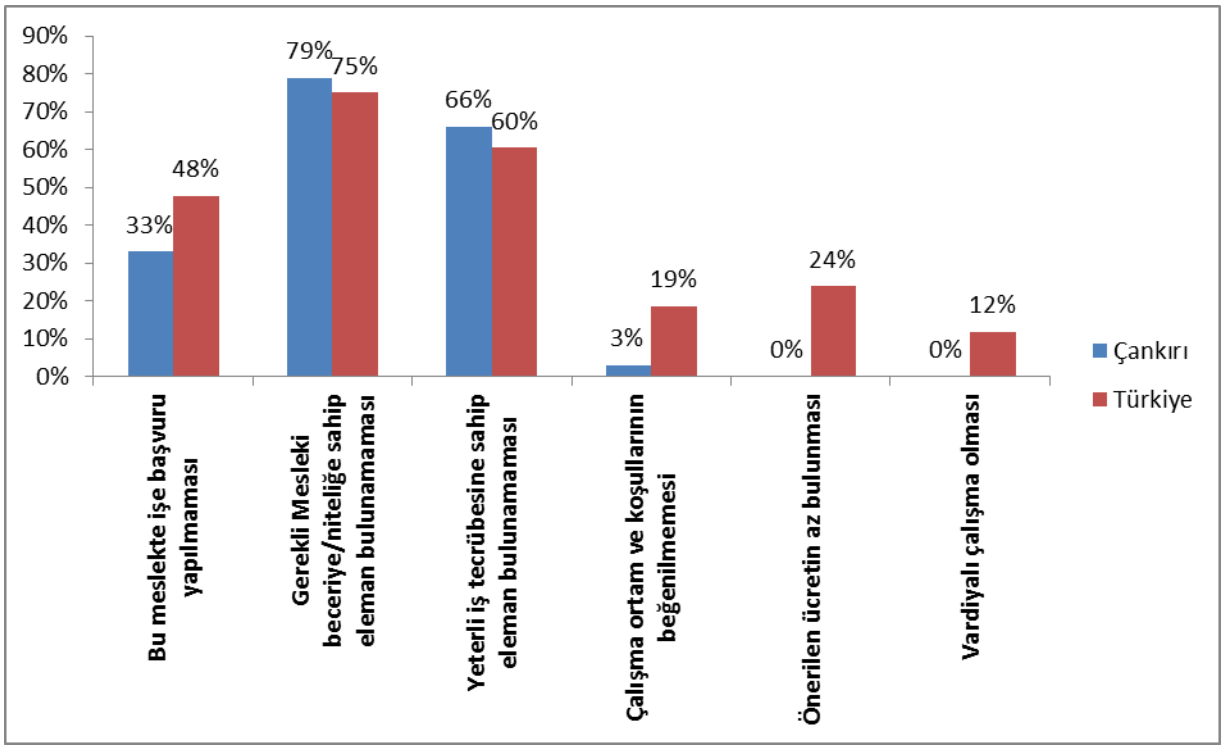

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Çankırı ili sıralaması bazı noktalarda birbirine yakındır.

Çankırı'da işyerlerinin yüzde 57.6'sı eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 6,8'inin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 52'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Hayır	TGÇM Evet	Genel Toplam
Toptan ve perakende ticaret	2	4	6
Ulaştırma ve depolama	2		2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri		3	3
Eğitim	1	1	2
Genel Toplam	**5**	**8**	**13**

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Part-time çalışanı olan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Çankırı'da madencilik ve taş ocakçılığı ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

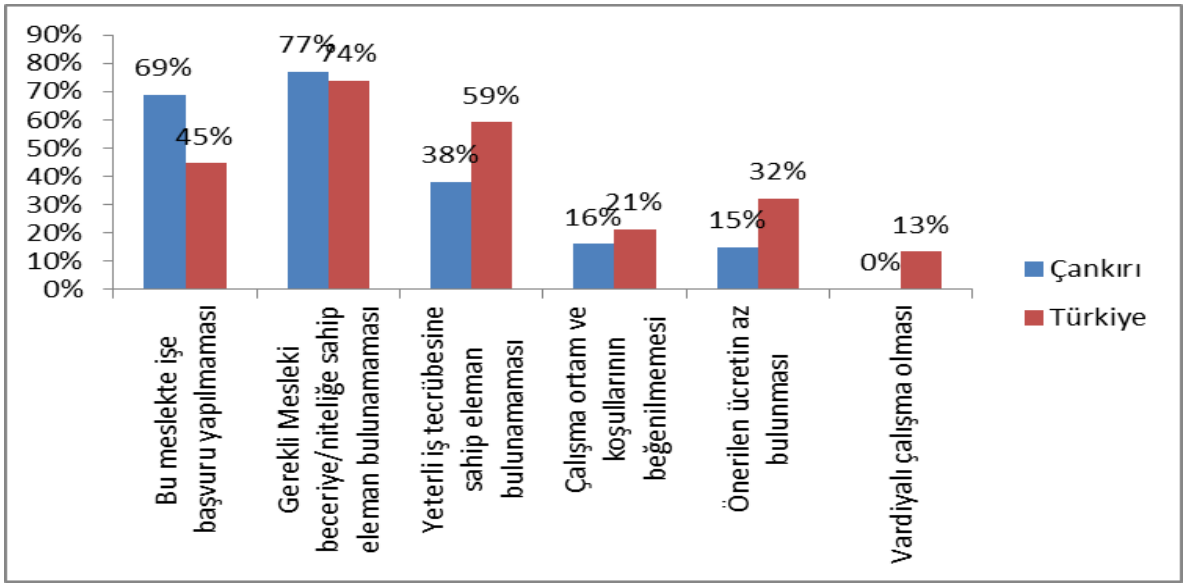

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması , Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Çankırı ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Çankırı ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış

gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	5,2%
İhracat Yapan İşyerleri	2,8%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	6,7%
Genel Toplam	5,1%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 5,2 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 2,8 , part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 6,7 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 5,1'dir. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde Çankırı ili Türkiye ortalamasının altında iken diğer göstergelerde ortalamanın üstündedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Çankırı'da belli oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Çankırı, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İmalat	299	6,4%
Toptan ve perakende ticaret	76	6,4%
İnşaat	35	0,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri		0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri		0,0%
Ulaştırma ve depolama	3	1,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	9	3,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	2,3%
Eğitim	17	9,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor		0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	12	40,0%
Gayrimenkul faaliyetleri		0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	3	50,0%
Genel Toplam	**459**	5,1%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da gayrimenkul faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor , İnsan sağlığı ve sosyal hizmetler , idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri olmak üzere beş sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklenmemektedir.

Bunun yanı sıra finans ve sigorta faaliyetleri sektörü yüzde 50 oranında artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 40 lık bir oranla bu sektörü diğer hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir. Bu nedenle geleceğe dair daha pozitif bir bakış açısı oluşmuştur. İmalat sektörü yüzde 6,4 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Çankırı ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre daha yüksek olsa da artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	206	6,8%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	53	3,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	33	2,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	100	9,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	6	1,1%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	7	1,4%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	17	3,6%
YÖNETİCİLER	0	0,0%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	4	29,5%
Genel Toplam	426	5,1%

Kaynak: İPA 2015

Çankırı'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 206 kişilik istihdam artışı beklentisiyle Tesis ve Makine Operatörleri meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla nitelik gerektirmeyen meslekler , Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda yüzde 9,0 oranında nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; yüzde 6,8 tesis ve makine operatörleri ve montajcılar yüzde 3,7 oranında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Çankırı'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün İmalat sektörü olması meslek gruplarında da kendini göstermiş ve üretimle alakalı meslekleri en üst sıralara taşımıştır.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
LASTİK ÜRETİM OPERATÖRÜ (MOTORLU TAŞITLAR)	KALIPÇI-PRES
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	SOĞUK DEMİRCİ
GARSON (SERVİS ELEMANI)	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (ELLE)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	BETON SANTRAL OPERATÖRÜ
AKÜMÜLATÖR(AKÜ) İMAL İŞÇİSİ	BETON POMPA-PÜSKÜRTME OPERATÖRÜ
MAKİNE BAKIM YARDIMCI ELEMANI	YÜKLEYİCİ (LODER) OPERATÖRÜ
FAYANS, SERAMİK VE KARO DÖŞEMECİSİ	SİLİNDİR OPERATÖRÜ
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	BULDOZER (DOZER) OPERATÖRÜ
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	GREYDER OPERATÖRÜ

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler ile en fazla istihdam azalışı beklenen mesleklerin içerisinde İmalat sektörüne ait mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla İnşaat sektörüne ait meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 89 farklı meslekte 459 kişilik istihdam artışı beklenirken, 14 farklı meslekte de 33 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
LASTİK ÜRETİM OPERATÖRÜ (MOTORLU TAŞITLAR)	MAKİNE BAKIM YARDIMCI ELEMANI	GARSON (SERVİS ELEMANI)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	AKÜMÜLATÖR(AKÜ) İMAL İŞÇİSİ	TARIM İŞÇİSİ (TARLA ÜRÜNLERİ)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	TEL ÖRGÜ (ÇİT) İMAL İŞÇİSİ	KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ
MAKİNE BAKIM YARDIMCI ELEMANI	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TARIM İŞÇİSİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	KIRICI/DELİCİ KOMPRESÖR TABANCASI OPERATÖRÜ	DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ
RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)	TORNACI (TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	NEZARETÇİ VE USTABAŞI (KAYNAKÇI)	KASİYER
DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENİ
TARIM İŞÇİSİ (TARLA ÜRÜNLERİ)	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	AŞÇI YARDIMCISI

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin İhracat yapan işyerlerinde net istihdam artışı beklenen ilk meslek Makine Bakım Yardımcı elemanı olmasına rağmen vardiyalı çalışma ve ihracat yapılan işyerlerinde ise Lastik Üretim Operatörü mesleği ön plana çıkmıştır. Part-time çalışanı olan işyerlerinde yine farklılık göstererek Garson (Servis elemanı) mesleği en fazla istihdam artışı beklenen meslek olmuştur.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde tarım işçisi ve kalıpçı – pres mesleklerinde, ihracat yapan işyerlerinde ise beden işçisinde, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; temizlik görevlisi, beden işçisi ve bekçi meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	Fikrim Yok %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %
Madencilik ve taş ocakçılığı	33%	0%	17%	50%
İmalat	22%	0%	29%	49%
İnşaat	14%	3%	48%	34%
Toptan ve perakende ticaret	23%	0%	33%	44%
Ulaştırma ve depolama	14%	0%	21%	64%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12%	0%	18%	71%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100%	0%	0%	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0%	0%	0%	100%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0%	0%	50%	50%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0%	0%	86%	14%
Eğitim	50%	0%	25%	25%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0%	0%	33%	67%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0%	0%	0%	100%
Diğer hizmet faaliyetleri	33%	0%	33%	33%
Genel Toplam	**20%**	**0%**	**34%**	**46%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Çankırı'daki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Çankırı'daki işyerlerinin yaklaşık yüzde 34' ünün geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Çankırı'da işyerlerinin yaklaşık yüzde 46'sı istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Çankırı ilinde her dört işyerlerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 0,3'ü istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Çankırı'daki işverenler geleceğe daha umutla bakmaktadırlar.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Çankırı'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 100 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörü iken en çok azalış İnşaat sektöründe yüzde 3,0 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise gayrimenkul faaliyetleri , insan sağlığı ve sosyal hizmetler ve kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 86 gibi yüksek bir oranda idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Çankırı ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Değişmeyecek Olan İşyeri %	Fikrim Yok
İhracat Yapan İşyeri	39,1%	0,0%	39,3%	21,6%
Vardiya Yapan İşyeri	19,7%	1,7%	31,3%	47,3%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	23,3%	0,0%	23,3%	53,4%
Toplam İşyeri	**24,80%**	**4,20%**	**35,50%**	**35,50%**

Kaynak: İPA 2015

Çankırı ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdam artışı beklerken vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam azalış beklentisi oldukça yüksektir. Part-time çalışanı olan işyerlerinde ise çok büyük bir kesim fikri olmadığını beyan etmiştir. Çankırı ilinde ihracat yapan işyerlerinin istihdam artışı konusunda daha pozitif olduğu önceki tablolarda da dile getirilmiştir.

SONUÇ

Küreselleşme süreci ile birlikte ortaya çıkan değişimler işgücü piyasalarını da önemli derecede etkilemiş ve özellikle 1990'lardan bu yana tüm dünyada işsizlik ve istihdam sorunun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı arttırmayı amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

ILO 2014 Küresel İstihdam Eğilimleri raporuna göre yapılan bütün iyileştirmelere rağmen işsizlik risk durumunu sürdürmektedir. Gelecek 5 yıllık projeksiyonda işsiz sayısı 5 milyon daha artacağı tahmin edilmektedir. Bu bağlamda dünyada olduğu gibi ülkemizde de işsizlik ve istihdam sorunu büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde işsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik politika ve programlara özellikle son yıllarda daha ağırlık verilmiş ve daha etkin bir şekilde uygulanmaya başlanmıştır.

İŞKUR'a kayıtlı işsizler incelendiğinde 2015 yılı (Ocak-Ağustos) arası, 8 aylık dönem) verilerine göre Çankırı'da kayıtlı işsiz sayısı 7.802 kişidir. Kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımına baktığımızda erkek ve kadınların oranı birbirine çok yakındır.

Çankırı Çalışma ve İş Kurumu il Müdürlüğü'nce İlde 2015 yılı Ağustos ayı itibariyle 1876 kişi işe yerleştirilmiştir. İlde işe yerleştirme oranı İşkur Genel Müdürlüğü Hedef İzleme göstergelerine göre %80'dir.

Ülkemizin genel sorunu olan işsizlik ve istihdam sorunu Çankırı ili için de önemli bir sorundur. TÜİK' in açıklamış olduğu "hane halkı işgücü anketi" sonuçlarına göre Çankırı İli için işgücüne katılma oranı 2013 yılında %45,5 olarak hesaplanmıştır. Yine 2013 yılı verilerine göre Çankırı İli için işsizlik oranı %' 6,8 olarak hesaplanırken, istihdam oranı aynı dönem için %42,4 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı sonuçlarına göre Çankırı ilinde gerek işgücüne katılım oranı gerekse istihdam oranı Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Çankırı ilindeki işsizlik oranı ile Türkiye genel işsizlik oranı arasında ise % 3 puanlık bir fark bulunmaktadır. Bu fark ise işgücüne katılım oranının düşüklüğünden kaynaklanmaktadır.

Çankırı ilinde 2015 yılı (Nisan –Mayıs) aylarında gerçekleştirilen Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması çerçevesinde toplam 219 işyeri ile görüşülmüştür.

İşyerleri ile ilgili araştırma sonuçlarına göre, anket yapılan işyerlerinde farklı meslekte toplamda 8.438 kişi çalışmaktadır ve çalışanların %72'sı erkek ve %28'i kadındır. İşyerlerinin büyük çoğunluğu imalat sektöründe faaliyet göstermektedir ve toplamda en fazla çalışanın olduğu sektör imalat sektörüdür. Kadınlarda da erkeklerde de en fazla çalışılan sektör, imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörüdür. Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda en fazla çalışanın %36 pay ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda olduğunu görmekteyiz.

Çankırı genelinde referans dönemi (Nisan - Mayıs 2015) içinde işletmelerde 422 açık iş olduğu tespit edilmiştir. En fazla açık iş İmalat sektöründe bulunmaktadır. İmalat sektörünün arkasından en fazla açık işin bulunduğu faaliyet kolu sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret ile konaklama ve yiyecek içecek hizmetleri sektörleridir . EUROSTAT, "Açık İş / (İstihdam + Açık iş) x 100" formülünü kullanarak açık iş oranını hesaplamaktadır. Bu formül ile hesaplandığında açık iş oranının Çankırı geneli için %4,8 olduğu görülmüştür

Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında açık işlerin büyük bir kısmı tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Daha sonra sırası ile en fazla açık iş, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar gruplarında vardır. Buradan da görüldüğü gibi açık işler daha fazla nitelik ve beceri gerektiren mesleklerdendir. Açık iş oranlarının en yüksek olduğu meslek grupları ise sırasıyla tesis ve makine operatörleri, nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde meslek gruplarıdır.

Meslekler itibariyle açık işin en fazla olduğu meslek plastik mamuller montaj işçisi mesleğidir. Bunu kaynakçı (oksijen-elektrik) mesleği takip etmektedir. Daha sonra Garson (Servis Elemanı) Makineci (Dikiş) Ve Cnc Torna Tezgah Operatörü mesleği gelmektedir. Söz konusu açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde ise lise altı eğitimin yeterli olduğu yönündedir. İl genelinde işverenlerin %58.5'i talep edilen eğitim düzeyine lise altı eğitimi cevabını vermiştir. Daha sonra % 10'u meslek lisesi, %13,3' ü genel lise mezuniyeti ve son olarak % 4 lisans mezuniyeti istenmektedir.

İşverenlerin en çok talep ettikleri beceri ihtiyacı fiziki ve bedensel yeterlilik becerisidir, ikinci sırada yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe gelmektedir. Daha sonra iş ahlakına sahip olma, takım çalışması ile fazla mesaiye kalabilme gelmektedir. En az talep edilen beceri ve nitelikler ise yabancı dil ve seyahat edebilme esnekliği becerisidir. Çankırı ilinde işverenler en fazla akraba-eş-dost aracılığı ile Daha sonra sırası ile, İŞKUR , internet siteleri ve özel istihdam büroları aracılığıyla açık işler için eleman aramaktadırlar.

Çankırı İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Çankırı'da ilk 5 ayda 249 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında uygulama yapılan her 5 işyerinden 2'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Personel temin etmede en çok güçlük çeken sektör sanayi (imalat) sektörüdür. Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Beden işçisi , Piliç kesim elemanı, Çorap örme makinesi operatörü Garson (Servis Elemanı), Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Satış Danışmanı, Makineci (Dikiş), Kaynakçı(Oksijen ve Elektrik), İş Makineleri Operatörü, Aşçı mesleğidir. Temininde en çok güçlük çekilen meslekler de, açık iş bulunan mesleklerde olduğu gibi büyük çoğunlukla sanayi

sektöründedir. Yine temininde güçlük çekilen mesleklerin önemli bir bölümü açık işlerdeki mesleklerde olduğu gibi hem nitelik hem de beceri gerektiren mesleklerdir ancak temininde güçlük çekilen mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı en çok büyük ölçekli işyerlerindedir.

İşyerlerinin personel temin etmede güçlük çekme nedenlerinin başında ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Bunu yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, bu meslekte işe başvuru yapılmaması, önerilen ücretin az bulunması ve çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi izlemektedir.

Araştırma kapsamında işyerlerinin çoğu önümüzdeki bir yıl içerisinde işyerinde eleman İhtiyacının artacağını düşünürken, az bir bölümü sabit kalacağını ifade etmektedir. 30 Mayıs 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen dört sektörün; imalat, toptan ve perakende ticaret ve konaklama yiyecek içecek hizmeti sektörleri olacağı beklenmektedir.

Kaynakçı (Oksijen-Elektrik), Makineci (Dikiiş), Çorap Burun Makinesi Operatörü, Çorap Örme Makinası Operatörü, Ve Plastik Mamuller Montaj İşçisi meslekleri 30 Mayıs 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir. Buna karşılık; İnşaat kalıpçısı , Soğuk demirci , İnşaat elemanları kalıpçısı , Beton santral Operatörü , Beton pompa operatörü , Yükleyici Operatörü , Silindir Operatörü ve Buldozer meslekleri ise 30 Mayıs 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir. Tüm bu sonuçlar göstermektedir ki, Çankırı ili gelişmişlik bakımından Türkiye'nin gelişmeye aday illeri arasında yer almakta ve kısmen de istihdam sorunu yaşamaktadır.

Sonuç olarak, Çankırı ilinde işsizliğin önlenmesi ve istihdamın arttırılması için işyerlerinin ve işsizlerin de beklenti ve önerileri dikkate alınarak yapılması gerekenler şu şekilde özetlenebilir;

- Çankırı ilinde sanayi sektörünün önemli bir yeri olduğu açıktır. İşyerlerinin önemli bir kısmı sanayi sektöründe faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla işyerlerinin gerek bugünkü gerekse gelecekteki işgücü ihtiyaçları incelendiğinde daha çok sanayi sektörünün işgücü ihtiyacı ön plana çıkmaktadır. Çankırı ilinde sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerleri özellikle nitelik ve beceri gerektiren işgücüne ihtiyaç duymakta ve işgücü temin etmede zorluk yaşadıklarını belirtmektedirler. İşyerlerinin işgücü temininde güçlük çekme nedenlerinin başında ise gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Bu yüzden Çankırı ilinde öncelikle Meslek Liselerinin ve Meslek Yüksek Okullarının sanayi

sektörünün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kalite ve etkinliği arttırılmalı ve öğrenciler bu okullara yönlendirilmelidir. Çankırı Karatekin Üniversitesinin Meslek Yüksekokulları ve fakülteleri bu soruna çözüm olacak niteliktedir. Ayrıca İŞKUR ve diğer mesleki eğitim veren kurumların da, bu ihtiyacı karşılamaya yönelik mesleki eğitim programlarına ağırlık vermesi gerekmektedir.

- Çankırı ilinde gelecek bir yıllık dönem içerisinde küçük ve orta ölçekli işyerlerinin yaklaşık yarısı eleman ihtiyacında artış beklemektedir. İstihdam artışı beklenen mesleklerin de büyük çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işyerlerinde bulunmaktadır. Bu noktada Çankırı ilinde özellikle KOSGEB'in istihdam arttırıcı çalışmaları teşvik etmesi ve bu yöndeki faaliyetlerini arttırması gerekmektedir. Ayrıca işsizlerin doğru politika ve programlarla istihdam artışı beklenen mesleklere hazır hale getirilmesi önemlidir.

- Çankırı ilinde kadınların iş bulamama nedenlerine bakıldığında birinci sırada deneyimsizlik, ikinci sırada yetersiz eğitim yer almaktadır. Bu noktada kadınlara yönelik mesleki eğitim programlarının arttırılması ve kadınların işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu becerilerle donatılması gerekmektedir.

- Çankırı ilinde işsizlerin işten ayrılmada etkili olan unsurların başında düşük ücret gelmekte, bunu işin sigortasız olması, işten çıkarılmak izlemektedir. Çankırı ilinde düşük ücretin ve güvencesizliğin önemli bir sorun olduğu açıktır. İşsizlerin gelecekle ilgili beklentileri de incelendiğinde, işsizlerin "asgari ücretin altında ücret verilmemesi" ve "kişilere hak ettikleri ücretin verilmesi", "iş güvencesinin arttırılması" gibi beklentileri bulunmaktadır. Bu doğrultuda işyerlerinin denetimlerinin arttırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması gereklidir.

- Çankırı'da gerek işsizler gerekse işyerleri yaptıkları öneriler de, İŞKUR'un hizmetleri ile ilgili tanıtım faaliyetlerini arttırmasını gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durum işyerlerinin ve işsizlerin İŞKUR'un hizmetlerini tam olarak bilmediklerini ortaya koymaktadır. Bu yüzden İŞKUR'un tanıtım faaliyetleri düzenleyerek bilgilendirme ve bilinçlendirmeyi arttırması gerekmektedir.

- Tüm ülkede olduğu gibi Çankırı ilinde de işsizlik ve istihdam sorunu önemli boyutlardadır. İşsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik politika ve programlarının

ilin yerel ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak yaygınlaştırılması ve etkinliğinin arttırılması önemlidir. Bu konuda özel sektör, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarından da gerekli desteğin alınması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

2

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	252	15	267
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336

IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	477	26	503
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924

VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	88.712	4.090	92.802
Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı	2-9 İşyeri Sayısı	Toplam
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	33.101	6.121	39.222
Genel Toplam	121.813	10.211	132.024

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları,

artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	232	3	3	9	1,3%	3,9%
İmalat	49	4693	353	28	299	7,0%	6,4%
İnşaat	37	682	7	10	35	1,1%	0,3%
Toptan ve perakende ticaret	73	1192	37	26	76	3,0%	6,4%
Ulaştırma ve depolama	14	245	5	3	3	2,0%	1,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	222	16	11	5	6,7%	2,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	6	-	1	3	0,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	9	-			0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	43	1	1		2,3%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	577	-	3		0,0%	0,0%
Eğitim	4	172	-	1	17	0,0%	9,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	296	-	2		0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	39	-			0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	30	-	1	12	0,0%	40,0%
Genel Toplam	219	8438	422	93	459	4,8%	5,1%

EK:5 Çankırı 2 ile 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli hem il düzeyinde tahmin üretilebilirken, 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kâğıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Çankırı ilinde 15 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 11 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 11 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Çankırı ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 11 işyerine soru kâğıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin yaklaşık yüzde 27'si Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Tablo 1: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İş yeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret	3	3	1	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1	2	3
İnşaat	1	1	0	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1	7	2	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	2	1	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0	1	1
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	0	1
Ulaştırma ve depolama	1	2	0	2
Toplam	11	17	7	24

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 8 tanesinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 24 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yaklaşık yüzde 29'u kadın, yüzde 71'i erkektir. En fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret sektöründe olmasına rağmen en fazla çalışan Gayrimenkul faaliyetleri sektöründedir.

11 işyerinden hiçbirisinin açık iş talebi yoktur.

11 işyerinden hiçbirisinde Temininde güçlük çekilen meslek bulunmamaktadır.

Çankırı ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra değişmeyeceği yönünde bilgi alınmıştır.